

درس ۱۰ : مرجعیت و ولایت فقیه

متن	۱
آیه	۴
حدیث	۵

درس ۱۱ : عزّت نفس

متن	۵
آیه	۸
حدیث	۸

درس ۱۲ : پیوند مقدس

متن	۹
آیه	۱۱
حدیث	۱۲

این پک به صورت کامل برای تمام دروس تجربی با یک قیمت حداقلی که تمام افراد توانایی پرداخت آن را دارند منتشر شده بنابراین استفاده رایگان از آن مورد رضایت ما نخواهد بود جهت تهیه روی همین متن قرمز لمس یا کلیک کنید

درس 10 : مرجعیت و ولایت فقیه

متن

- ۱ در آیه شریفه «یا ایها النبی اتق الله و لا تطع الکافرین و المنافقین...» چه مسئولیت‌هایی برای پیامبر (ص) شمرده شده است.
 - ۲ موضوع عهدنامه مالک اشتر چیست؟
 - ۳ راه‌های شناخت مرجع تقلید را نام ببرید.
 - ۴ بیان‌کننده قوانین و مقررات اجتماعی اسلام در جامعه، است.
 - ۵ مقصود از تقلید در احکام دین چیست؟
 - ۶ چرا مرجع تقلید باید «عادل» و «زمان‌شناس» باشد؟
 - ۷ انتخاب ولی فقیه در کشور ما چگونه انجام می‌گیرد و مردم از چه طریقی در انتخاب ایشان دخالت دارند؟
 - ۸ راه‌های شناخت «مرجع تقلید» را بنویسید.
 - ۹ کدام گزینه از شرایط اختصاصی «ولی فقیه» می‌باشد؟
- ۱- داشتن شجاعت و قدرت روحی
 - ۲- زمان‌شناس بودن
 - ۳- عادل و باتقوا بودن
- ۱۰ چرا تداوم «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری» در عصر غیبت ضرورت دارد؟
 - ۱۱ اگر هر کسی برای خود به‌طور جداگانه ولی فقیه انتخاب نماید، چه پیامدی خواهد داشت؟
 - ۱۲ ناراحتی دشمن از عمل ما یا خوشحالی آنان از رفتار ما می‌تواند معیار ما باشد.
 - ۱۳ در دوره غیبت، وظایف مربوط به «مرجعیت دینی» و «حکومت اسلامی» به چه کسانی سپرده می‌شود؟ مسلمانان از چه راهی می‌توانند به قوانین دین دسترسی پیدا کنند؟
 - ۱۴ چرا هر کس نمی‌تواند جداگانه ولی فقیه را انتخاب کند؟
 - ۱۵ منظور از «مشروعیت» و «مقبولیت» ولی فقیه را مختصراً توضیح دهید.
 - ۱۶ چرا «مدیر و مدبر بودن» و «داشتن شجاعت و قدرت روحی» و «زمان‌شناس بودن» از شرایط رهبر جامعه اسلامی است؟
 - ۱۷ چه شرایطی برای مشروعیت یافتن رهبر جامعه اسلامی (ولی فقیه) لازم است؟
 - ۱۸ بنا بر فرمان امام زمان (عج)، در دوره غیبت به نیابت ایشان به چه کسی می‌رسد و مسئولیت‌های او چیست؟
 - ۱۹ انتخاب ولی فقیه به چه شیوه‌هایی انجام می‌گیرد؟ توضیح دهید.
 - ۲۰ فقیه را تعریف کنید.
 - ۲۱ با توجه به احادیث، شرایط مرجع و فقیهی که شایسته پیروی است را بنویسید.
 - ۲۲ ولی فقیه را تعریف کنید.
 - ۲۳ با توجه به عهدنامه مالک اشتر وظایف کارگزاران را با ذکر علت بیان کنید.

- ۲۴ در دوره غیبت کبری وظایف مربوط به مرجعیت دینی و حکومت اسلامی به چه کسانی سپرده می‌شود؟
مسلمانان از چه راهی می‌توانند به قوانین دین دسترسی پیدا کنند؟
- ۲۵ چرا هر کس نمی‌تواند جداگانه ولی فقیه را انتخاب کند؟
- ۲۶ منظور از «مشروعیت» و «مقبولیت» ولی فقیه را مختصراً توضیح دهید.
- ۲۷ چرا «مدیر و مدبر بودن» و «شجاعت و داشتن قدرت روحی» و «زمان‌شناس بودن» از شرایط رهبر جامعه اسلامی است؟
- ۲۸ چه شرایطی برای مشروعیت یافتن رهبر جامعه اسلامی (ولی فقیه) لازم است؟
- ۲۹ بنا بر فرمان امام زمان (عج)، در دوره غیبت کبری نیابت ایشان به چه کسی می‌رسد و مسئولیت‌های او چیست؟
- ۳۰ انتخاب ولی فقیه به چه شیوه‌هایی انجام می‌گیرد؟ توضیح دهید.
- ۳۱ فقیه را تعریف کنید.
- ۳۲ با توجه به احادیث، شرایط مرجع و فقیهی که شایسته پیروی است را بنویسید.
- ۳۳ راه‌های شناخت مرجع تقلید (فقیه واجد شرایط) را بنویسید.
- ۳۴ ولی فقیه را تعریف کنید.
- ۳۵ چهار مورد از وظایف رهبر جامعه اسلامی بر مبنای آیات و روایات اسلامی بنویسید.
- ۳۶ از وظایف رهبر جامعه اسلامی «تلاش برای اجرای احکام و دستورات الهی در جامعه» را توضیح دهید.
- ۳۷ از وظایف رهبر جامعه اسلامی «تصمیم‌گیری بر اساس مشورت» را توضیح دهید.
- ۳۸ از وظایف رهبر جامعه اسلامی «حفظ استقلال کشور و جلوگیری از نفوذ بیگانگان» را توضیح دهید.
- ۳۹ از وظایف رهبر جامعه اسلامی «ساده‌زیستی» را توضیح دهید.
- ۴۰ مردم در جامعه اسلامی نسبت به رهبر چه دیدی دارند؟
- ۴۱ مسئولیت‌های مردم نسبت به رهبر را نام ببرید.
- ۴۲ مردم در جامعه اسلامی برای خود در قبال رهبر چه وظیفه‌ای قائل‌اند؟
- ۴۳ از مسئولیت‌های مردم نسبت به رهبر «وحدت و همبستگی اجتماعی» را توضیح دهید.
- ۴۴ از مسئولیت‌های مردم نسبت به رهبر «استقامت و پایداری در برابر مشکلات» را توضیح دهید.
- ۴۵ از مسئولیت‌های مردم نسبت به رهبر «مشارکت در نظارت همگانی» را توضیح دهید.
- ۴۶ از مسئولیت‌های مردم نسبت به رهبر «افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی» را توضیح دهید.
- ۴۷ کارگزاران در جامعه چه کسانی هستند؟
- ۴۸ از مسئولیت‌های مردم نسبت به رهبر «اولویت دادن به اهداف اجتماعی» را توضیح دهید.
- ۴۹ عملکرد غلط کارگزاران، سبب چیست؟
- ۵۰ اگر کارگزاران جامعه، وظیفه‌ی خود را به درستی انجام دهند، چه نتیجه‌ای حاصل می‌شود؟
- ۵۱ حضرت علی علیه السلام در عهدنامه مالک اشتر، به ایشان نسبت به برخورد با عموم مردم چه دستوری می‌دهد؟
- ۵۲ حضرت علی علیه السلام در عهدنامه مالک به ایشان فرمودند که در به دست آوردن رضایت سعی و تلاش کن نه در جلب
.....
- ۵۳ طبق عهدنامه مالک چرا کارگزار باید با مردم مهربان و دوست باشد؟
- ۵۴ چرا حضرت علی علیه السلام خطاب به مالک فرمودند که در کسب رضایت عموم مردم تلاش کنند نه فقط خواص؟
- ۵۵ حضرت علی علیه السلام به مالک فرمودند اگر با دشمن پیمان بستی از دشمن غافل نباشی که دشمن گاهی از این راه تو را می‌کند.
- ۵۶ دلایل ضرورت تداوم مرجعیت دینی و ولایت ظاهری در عصر غیبت را بنویسید.
- ۵۷ درستی و یا نادرستی جمله زیر را مشخص کنید.
- از بین دو مسئولیت امام معصوم علیه السلام در غیبت، فقط مرجعیت دینی ضرورت تداوم دارد.

- ۵۸ از آنجا که دین اسلام است ضروری است که دو مسئولیت و در عصر غیبت ادامه یابد.
- ۵۹ عدم آشنایی مردم با وظایف خویش و عمل نکردن به آنان ناشی از خلأ کدام مسئولیت امام علیه السلام در عصر غیبت است؟
- ۶۰ راهکار پیامبر و امامان معصوم علیهم السلام برای عصر غیبت و بهره‌مندی مسلمانان از معارف دینی چه بوده است؟
- ۶۱ تفقه به معنای تلاش برای کسب است.
- ۶۲ به چه کسانی فقیه گفته می‌شود؟
- ۶۳ مسلمانان در زمان غیبت امامان در قبال فقیهان چه وظیفه‌ای دارند؟
- ۶۴ مسلمانان در غیبت امام نه تنها در بلکه در مسائل هم باید به مراجعه کنند.
- ۶۵ مراجعه مردم به فقیه در مسائل اجتماعی مستلزم چیست؟
- ۶۶ در دوره غیبت بنا به فرمان امام زمان علیه السلام و به نیابت از ایشان دو مسئولیت و را بر عهده دارند.
- ۶۷ تقلید را تعریف کنید.
- ۶۸ تقلید یک روش است.
- ۶۹ به چه کسی مرجع تقلید می‌گویند؟
- ۷۰ به چه کسی ولی فقیه می‌گویند؟
- ۷۱ در عصر غیبت، مرجعیت دینی در شکل و ولایت ظاهری امامان به صورت استمرار پیدا می‌کند.
- ۷۲ درستی و یا نادرستی جمله زیر را مشخص کنید.
- در عصر غیبت، ولایت ظاهری امامان به صورت ولایت فقیه استمرار پیدا می‌کند.
- ۷۳ شرایط مرجع تقلید را بنویسید.
- ۷۴ منظور از زمان شناس بودن مرجع تقلید چیست؟
- ۷۵ حکومت فقیهی که شرایط پنج‌گانه را دارد است یعنی دین به او اجازه را داده است.
- ۷۶ دارا بودن شرایط رهبری و پذیرش ایشان از سوی مردم را به ترتیب و می‌گویند.
- ۷۷ ایستادگی ولی فقیه در مقابل تهدیدها به کدام یک از شرایط ایشان اشاره دارد؟
- ۷۸ مدیر و مدبر بودن ولی فقیه به چه معناست؟
- ۷۹ کدام یک از ویژگی‌های ولی فقیه یا مرجع تقلید با نامه حضرت مهدی (عج) به اسحاق بن یعقوب تناسب دارد؟
- ۸۰ مرجع تقلید باید اعلم باشد یعنی باشد.
- ۸۱ شرایط اختصاصی ولی فقیه علاوه بر شرایط مرجع تقلید کدام هستند؟
- ۸۲ شرایط مشترک مرجع تقلید و ولی فقیه را نام ببرید.
- ۸۳ شرایط ولی فقیه را بنویسید.
- ۸۴ چگونگی انتخاب ولی فقیه را توضیح دهید.
- ۸۵ تشکیل نظام و حکومت اسلامی بر دو پایه و استوار است.
- ۸۶ درستی و یا نادرستی جمله زیر را مشخص کنید.
- انتخاب ولی فقیه همانند انتخاب مرجع تقلید است.
- ۸۷ انتخاب مرجع تقلید و انتخاب ولی فقیه یک انتخاب است.
- ۸۸ انتخاب امام خمینی (ره) و حضرت آیت الله خامنه‌ای به عنوان ولی فقیه در کشور ما به ترتیب به صورت و بوده است.
- ۸۹ تقلید برای چه کسانی لازم است و شامل چه زمینه‌هایی می‌شود؟
- ۹۰ جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.
- الف)** رهبر جامعه اسلامی باید بتواند احکام دین را متناسب با نیازهای روز به دست آورد؛ یعنی باشد. هم چنین بتواند جامعه را در شرایط پیچیده جهانی رهبری کند؛ یعنی باشد.
- ب)** حکومت و نظام اسلامی بر دو پایه و استوار است.
- پ)** ناراحتی دشمن از عمل ما یا خوشحالی آنان از رفتار ما می‌تواند ما باشد.

۹۱ به سؤالات زیر پاسخ کوتاه بدهید.

الف سه شرط مشترک از شرایط ولی فقیه (رهبر) و مرجع تقلید کدامند؟

ب تفقه را تعریف کنید.

پ در عصر غیبت «مرجعیت دینی» و «حکومت اسلامی» چگونه تداوم می‌یابد؟

ت دو ویژگی کسی که شایستگی رهبری جامعه اسلامی را دارد، نام ببرید.

ث در عصر غیبت، فقیهان با تکیه بر چه پشتوانه‌هایی باید وظایف خود را انجام دهند؟

۹۲ جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید.

الف رهبر جامعه اسلامی باید بتواند احکام دین را متناسب با نیازهای روز به دست آورد؛ یعنی باشد. همچنین باید بتواند جامعه را در شرایط پیچیده جهانی رهبری کند، یعنی باشد.

۹۳ به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

الف تفقه را تعریف کنید؟

ب در عصر غیبت، «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری» چگونه تداوم می‌یابد؟

پ در عصر غیبت، فقیهان با تکیه بر چه پشتوانه‌هایی باید وظایف خود را انجام دهند؟

۹۴ در دوره غیبت، وظایف مربوط به مرجعیت دینی و حکومت اسلامی به چه کسانی سپرده می‌شود؟

۹۵ چرا هر کس نمی‌تواند جداگانه ولی فقیه را انتخاب کند؟

۹۶ منظور از «مشروعیت» و «مقبولیت» ولی فقیه چیست؟ مختصراً توضیح دهید.

۹۷ چرا «مدیر و مدبر بودن» و «شجاعت و قدرت روحی» و «زمان شناس بودن» از شرایط رهبر جامعه اسلامی است؟

۹۸ چه شرایطی برای مشروعیت یافتن رهبر جامعه اسلامی (ولی فقیه) لازم است؟

۹۹ بنا بر فرمان امام زمان (عج) در دوره غیبت، نیابت ایشان به چه کسی می‌رسد و مسئولیت‌های او چیست؟

۱۰۰ انتخاب ولی فقیه به چه شیوه‌هایی انجام می‌گیرد؟ توضیح دهید.

۱۰۱ فقیه را تعریف کنید.

۱۰۲ با توجه به احادیث، شرایط مرجع و فقیه‌ی که شایسته پیروی است را بنویسید.

۱۰۳ راه‌های شناخت مرجع تقلید (فقیه واجد شرایط) را بنویسید.

۱۰۴ ولی فقیه را تعریف کنید.

۱۰۵ مراجعه به فقیه در مسائل اجتماعی جز با و تشکیل به رهبری فقیه میسر نیست.

۱۰۶ «بهره گرفتن از اندیشه‌های متخصصان» و «جلوگیری از خروج مردم از مسیر قوانین الهی» به ترتیب به کدام یک از وظایف رهبری اشاره دارد؟

۱۰۷ چگونه عمل و مشارکت در نظارت همگانی می‌تواند به عنوان پشتیبانی برای رهبر قلمداد شود؟

۱۰۸ به چه دلیل انتخاب ولی فقیه نمی‌تواند مانند انتخاب مرجع تقلید باشد؟

۱۰۹ چرا ولی فقیه باید مدیر و مدبر باشد؟

۱۱۰ در نظام و حکومت اسلامی، پایه و اساس پیشرفت است.

۱۱۱ مسلمانان در عصر غیبت، نه تنها در احکام و مسائل ، بلکه در مسائل هم باید به رجوع کنند.

آیه

۱۱۲ با توجه به آیه ۱۲۲ سوره توبه: «وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَافَّةً...» چرا خداوند در زمان پیامبر (ص) و با وجود حضور ایشان، عده‌ای را تشویق به

فراگیری علم دین می‌کند؟

۱۱۳ پیام اصلی آیه شریفه «وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ» چیست؟

۱۱۴ با توجه به آیه ۱۲۲ سوره توبه: «وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَافَّةً...» آیا آموختن عمیق دین و بیان تعالیم آن، اختصاص به زمان پیامبر دارد؟ چرا؟

۱۱۵ طبق آیه شریفه «وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَ لِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ» وظیفه فقها پس از آموختن عمیق دین چیست؟

۱۱۶ با توجه به آیه ۱۲۲ سوره توبه به سؤالات پاسخ دهید:

«وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَ لِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ» الف ترجمه کنید.

ب به نظر شما، چرا خداوند حتی در زمان پیامبر و با وجود حضور ایشان، عده‌ای را تشویق به فراگیری علم دین می‌کند؟

۱۱۷ خداوند در قرآن کریم می‌فرماید: «وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَ لِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ»

با توجه به آیه بالا به سؤال‌های زیر پاسخ دهید:

الف به نظر شما، چرا خداوند حتی در زمان پیامبر و با وجود حضور ایشان، عده‌ای را تشویق به فراگیری علم دین می‌کند؟

ب آیا آموختن عمیق دین و بیان تعالیم آن، اختصاص به زمان پیامبر دارد؟ چرا؟

حدیث

۱۱۸ بنابر عهدنامه مالک اشتر، چرا کارگزاران حکومتی باید از پیمان‌شکنی دشمن غافل نباشند؟

۱۱۹ پیامبر اکرم (ص) در خصوص ضرورت و اهمیت رجوع به امامان و در صورت عدم دسترسی به ایشان رجوع به فقیهان چه می‌فرماید؟

۱۲۰ چرا پیامبر اکرم (ص) حال شخص دورافتاده از امام خود را سخت‌تر از حال یتیم می‌داند؟

۱۲۱ ویژگی‌های مراجع و فقیهان از نظر امام صادق علیه‌السلام را بنویسید .

۱۲۲ امام عصر علیه‌السلام طی نامه اسحاق بن یعقوب چه کسانی را حجت خود بر مردم معرفی می‌کند؟

۱۲۳ امام عصر علیه‌السلام در پاسخ به اسحاق بن یعقوب در خصوص رویدادهای جدید در عصر غیبت چه فرمودند؟

۱۲۴ از محتوای نامه حضرت مهدی (عج) به اسحاق بن یعقوب چه پیامی برداشت می‌شود؟

۱۲۵ درستی و یا نادرستی جمله زیر را مشخص کنید.

الف طبق عهدنامه مالک اشتر، یتیمان بیش از دیگران به عدالت نیازمندند.

۱۲۶ سخن حضرت ولی عصر - ارواح‌الله الفداء - که فرمودند: «أَمَّا الْخَوَاتِمُ الْوَاقِعَةُ فَارْجِعُوا فِيهَا إِلَى رِوَاةِ حَدِيثِنَا، فَإِنَّهُمْ حُجَّتِي عَلَيْكُمْ وَ أَنَا حُجَّةُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ، أَيْنَ سَخَنَ دَرِ پَاسَخ سَوَال چَه کَسی اسَت و دربردارنده چه موضوعی می‌باشد؟

الف حدیث امام زمان (عج)؛ «أَمَّا الْخَوَاتِمُ الْوَاقِعَةُ فَارْجِعُوا فِيهَا» به کدام ویژگی فقیه اشاره دارد و ضرورت آن چیست؟

ب منظور از «رِوَاةِ حَدِيثِنَا» در حدیث «أَمَّا الْخَوَاتِمُ الْوَاقِعَةُ فَارْجِعُوا فِيهَا إِلَى رِوَاةِ حَدِيثِنَا» چه کسانی هستند؟

۱۲۷ امام علی (ع) در نامه خود به مالک اشتر از او می‌خواهد در جلب رضایت چه کسانی تلاش کند؟ چرا؟

۱۲۸ بنا به فرموده پیامبر (ص) چرا حال کسی که به امام خود دسترسی ندارد، سخت‌تر از حال یتیمی است که پدر از دست داده است؟

درس 11: عزت نفس

متن

۱۲۹ یکی از مهم‌ترین قدم‌ها در مسیر کمال، تقویت است. این صفت از صفاتی است که قرآن کریم بیش از تکرار و خداوند را بدان توصیف کرده است.

۱۳۰ در چه مواردی «عزت و شکست‌ناپذیری» ضروری است؟

۱۳۱ قرآن کریم راه پرورش «کرامت و عزت نفس» را چه می‌داند؟

۱۳۲ مطابق فرمایش خداوند متعال، برتری انسان بر بسیاری از مخلوقات ناشی از چیست و راه درک آن چیست؟

۱۳۳ انسان چگونه با تضعیف عزّت نفس به سمت خواری و ذلّت می‌رود؟

۱۳۴ جمله: «در این واقعه جز زیبایی ندیدم» از بیانگر ایشان می‌باشد.

۱۳۵ داستان زندگی پیامبر (ص) در محاصره مشرکان مکه بیانگر ایشان است.

۱۳۶ حضرت علی علیه‌السلام درباره ارزش انسان چه می‌فرماید؟

۱۳۷ جاهالی خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

الف انسان دارای دو نوع تمایلات است که عبارتند از: و

ب حد و مرز توجه به تمایلات دانی را معین می‌کند و با چگونگی بهره‌مندی از این تمایلات مشخص شده است.

پ دو نوع دعوت در درون انسان وجود دارد که عبارتند از و

۱۳۸ چرا نوجوانی و جوانی، بهترین زمان برای مقابله با تمایلات پست درون است؟

۱۳۹ واژه «انسان عزیز» را تعریف کنید.

انسان عزیز:

۱۴۰ متن زیر را بخوانید، و با توجه به مبحث «عزّت نفس» ویژگی‌های دو کارمند زیر را بنویسید؟

در یک شرکتی، آقای «الف» با آقای «ب» همکار هستند و هر دو کارمند، تخصص خوبی دارند. ارباب‌رجوع‌ها برای تسهیل روند کاری‌شان پیشنهادات خوبی را با عناوین مختلفی چون هدیه، عیدی، و... ارائه می‌دهند، کارمند «الف» این پیشنهادات را می‌پذیرد، ولی کارمند «ب» علیرغم نیاز شدید مالی، برای تأمین مایحتاج زندگی خود زحمت شغل دوم را به جان می‌خرد و این پیشنهادات را با قاطعیت رد می‌کند.

الف) کارمند الف:

ب) کارمند ب:

۱۴۱ چرا انسان‌ها به‌طور طبیعی به تمایلات دانی علاقه نشان می‌دهند؟

۱۴۲ اثبات کنید که «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» چگونه می‌تواند در تقویت عزت به انسان کمک کند.

۱۴۳ تبیین نمایید که چرا دوره جوانی بهترین زمان برای پاسخ منفی دادن به تمایلات پست می‌باشد؟

۱۴۴ با توجه به معنی عزت و ذلت، «انسان عزیز» و «انسان ذلیل» را با یکدیگر مقایسه نمایید.

۱۴۵ بنابر تحقیقات انجام شده بر مجرمان، یکی از راه‌های مبارزه با زشتی‌ها در جامعه چیست؟

۱۴۶ تمایلات انسان را نام ببرید و بنویسید هر یک مربوط به کدام بعد وجودی انسان است. (با ذکر مثال)

۱۴۷ «انسان صاحب عزت» و «انسان گناهکار» در برابر نفس لواحه و نفس اماره خود چگونه عمل می‌کند؟

۱۴۸ عزّت نفس انسان چه ارتباطی با ارتکاب جرم آنها دارد؟

۱۴۹ چه رابطه‌ای بین ذلّت در برابر نفس و مغلوب قدرتمندان شدن وجود دارد؟ توضیح دهید.

۱۵۰ هر انسانی در درون خود با دو دعوت روبه‌روست. آن دو دعوت را توضیح دهید.

۱۵۱ انسانی که به هوی و هوس پاسخ مثبت می‌دهد، قدم در وادی گذاشته و از مسیر باز می‌ماند.

۱۵۲ دو دعوت درونی انسان یکی دعوت هوی و هوس یا همان و دیگری دعوت عقل و وجدان یا همان است.

۱۵۳ تمایلات لازمه زندگی طبیعی در دنیا هستند و تمایلات به انسان احساس کمال می‌دهند.

۱۵۴ انسان دارای دو دسته از تمایلات است. آنها را توضیح دهید.

۱۵۵ بهترین زمان برای دادن پاسخ منفی به تمایلات گاه و بی‌گاه منفی، دوره است.

۱۵۶ امام حسین علیه‌السلام در عدم پذیرش بیعت با یزید فرمودند: «مرگ با از زندگی با برتر است.»

۱۵۷ حضرت علی علیه‌السلام در وصف چه کسانی می‌فرماید که خالق جهان در نظر آنان عظیم و غیر خدا در چشم آنان کوچک است؟

۱۵۸ از راه‌های تقویت عزّت «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» را توضیح دهید.

۱۵۹ خداوند خطاب به انسان فلسفه خلقت مخلوقات را چه چیزی معرفی می‌کند؟

۱۶۰ خداوند خطاب به انسان می‌فرماید: ما فرزندان آدم را بخشیدیم و بر بسیاری از مخلوقات دادیم.

۱۶۱ از راه‌های تقویت عزّت، «شناخت ارزش خود و فروختن خویش به بهای اندک» را توضیح دهید.

۱۶۲ انسان ذلیل کیست؟

۱۶۳ راه‌های تقویت عزّت را نام ببرید.

۱۶۴ واژهٔ مقابل عزّت چیست و به چه معناست؟

۱۶۵ انسان عزیز کیست؟

۱۶۶ عزّت به معنای و است.

۱۶۷ عزیز بودن خداوند به چه معناست؟

۱۶۸ درستی یا نادرستی موارد زیر را مشخص کنید.

الف تمایلات بُعد حیوانی در ذات خود بد هستند و نسبت به بُعد معنوی بسیار ناچیز و پایین‌ترند.

ب افزایش انجام جرم و گناه رابطهٔ مستقیم با عزّت نفس دارد.

پ نفس لوامهٔ انسان، او را به تمایلات بُعد حیوانی سرگرم و مشغول می‌کند.

۱۶۹ به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

الف دو دسته از تمایلات انسان کدامند و چه نامیده می‌شوند؟

ب نام دو خود در انسان چیست؟ آن دو با چه عنوانی وارد صحنه می‌شوند.

پ انسان عزیز کیست؟

ت انسان ذلیل کیست؟

ث راه‌های تقویت عزّت نفس را نام ببرید.

ج عامل ایستادگی پیشوایان دین در مقابل ستمگران در شرایط سخت و نیز عزّت‌مندانه زندگی کردن آنان چیست؟

۱۷۰ با توجه به آیات، احادیث و نکاتی که در درس آمده، جاهای خالی را کامل کنید.

الف تسلیم و بندگی خداوند، را به دنبال دارد.

ب احساس حضور در پیشگاه خداوند، (علت / معلول) عزّت نفس و دوری از گناهان است.

پ غفلت از خداوند، و افتادن در دام گناه را به دنبال دارد.

ت عزّت نفس، حفظ و باقی‌ماندن بر را به دنبال دارد.

ث ذلت نفس انسان، شکستن و سستی در را به دنبال دارد.

ج انسان عزیز در برابر شکست‌ناپذیر و در برابر مردم است.

۱۷۱ با توجه به متن‌های داده‌شده، به پرسش‌ها پاسخ دهید.

الف پیشوایان ما با تکیه بر بندگی خداوند و پیوند با او توانستند در سخت‌ترین شرایط، عزّت‌مندانه زندگی کنند و هیچ‌گاه تن به ذلت و خواری ندهند.

برای مثال پیامبر اکرم (ص) برای مثال پیامبر اکرم (ص) هنگامی که در محاصرهٔ طاقت‌فرسای مشرکان مکه بود و جز حضرت ابوطالب (ع) و حضرت خدیجه (ع) و یارانی اندک و فقیر، پشوانه‌ای نداشت به بزرگان مکه که به او وعدهٔ ثروت و قدرت و ریاست بر این شهر را می‌دادند، فرمود: «اگر اینان خورشید را در دست راستم و ماه را در دست چپم بگذارند، از راه حق دست برنمی‌دارم و تسلیم نمی‌شوم».

الف: چرا پیامبر اسلام (ص) عزّت‌مندانه خواست مشرکان را نپذیرفت و تسلیم آنها نشد؟

ب سوسن و مجید دختر و پسر جوانی هستند که بر اثر رفت و آمد، نسبت به هم علاقه‌مند شدند و تصمیم به ازدواج گرفتند. برای شناخت روحیات یکدیگر به مکان‌هایی چون پارک، کافی‌شاپ و... می‌رفتند، اما مشاور آنها را از این نوع معاشرت‌های هوس‌آلود منع کرد. مشاور بر این باور است که «چنین معاشرت‌هایی نتیجه‌بخش نیست، زیرا در این معاشرت‌ها، معمولاً احساسات بر دو نفر حاکم می‌شود و دختر و پسر شخصیت واقعی خود را پنهان می‌کنند. هر طرف اصرار دارد خود را بهتر از آنچه که هست نشان دهد تا محبوب دیگری واقع شود. معمولاً این معاشرت‌ها به سستی رابطه و جدایی می‌انجامد». مشاور به آنها پیشنهاد کرد راه‌های بهتر و مؤثرتری برای چرا مشاور، معاشرت‌های هوس‌آلود را برای شناخت روحیات همسر آینده نتیجه‌بخش نمی‌داند؟

۱۷۲ چرا دورهٔ جوانی و نوجوانی بهترین زمان برای پاسخ منفی به تمایلات نامشروع است؟ توضیح کامل دهید.

۱۷۳ یکی از نمونه‌های رفتار عزتمندانه رسول خدا (ص) را توضیح دهید. (با ذکر سخن ایشان)

۱۷۴ چرا نیکوکاران و انسان‌های مفید به جرم و گناه روی نمی‌آورند؟

۱۷۵ این سخن امام علی (ع) که فرمود: «أَنْتَ لَيْسَ لِنَفْسِكَ ثَمَنٌ إِلَّا الْجَنَّةُ، فَلَا تَبِيعُهَا إِلَّا بِهَا»، به کدامیک از راه‌های تقویت عزت نفس اشاره می‌کند؟

آیه

۱۷۶ طبق آیه: «مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا»، یکی از راه‌های دستیابی به عزت چیست؟

۱۷۷ طبق آیات قرآن کریم، غبار ذلت (ترهقهم ذلّة) بر چهره چه کسانی می‌نشیند؟

۱۷۸ آیه شریفه «الَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بَمِثْلِهَا وَ تَرَهُقُهُمْ ذِلَّةٌ» را ترجمه کنید.

۱۷۹ آیه شریفه: «لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَى وَ زِيَادَةٌ وَ لَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَ لَا ذِلَّةٌ» را ترجمه کنید.

۱۸۰ طبق آیات قرآن کریم نتیجه «الَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ...» چه چیزی عنوان شده است؟

۱۸۱ طبق آیه شریفه: «لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَى وَ زِيَادَةٌ...» نتیجه نیکوکاری چه چیزی عنوان شده است؟

۱۸۲ آیه شریفه: «مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا» را ترجمه کنید.

۱۸۳ آیه ۲۷ سوره یونس:

«وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بَمِثْلِهَا وَ تَرَهُقُهُمْ ذِلَّةٌ» را:

الف ترجمه کنید.

ب جزای کار بد و زشت چگونه است؟

پ ثمره آن چیست؟

۱۸۴ در آیات زیر بیندیشید و راه دستیابی به «عزت» را بیان کنید.

الف «مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا...»

ب «لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَى وَ زِيَادَةٌ وَ لَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَ لَا ذِلَّةٌ»

پ «وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بَمِثْلِهَا وَ تَرَهُقُهُمْ ذِلَّةٌ»

۱۸۵ باتوجه به آیات و احادیث ذکر شده در درس جاهای خالی را تکمیل کنید.

۱- تسلیم و بندگی خداوند ←

۲- احساس حضور در پیشگاه خداوند ←

۳- غفلت از خداوند ←

۴- عزت نفس ← حفظ پیمان با خدا و

۵- ذلت نفس ← و سستی در عزم و تصمیم

۶- فقری که دارای عزت نفس باشد نمی‌کند. گدا، ابتدا و سپس گدایی می‌کند. جوانی که عزت نفس دارد، در برابر نمی‌شکند.

۷- انسان عزیز در برابر شکست‌ناپذیر و در برابر مردم است.

حدیث

۱۸۶ حضرت علی علیه‌السلام در وصف انسان‌هایی که عزت خود را در بندگی خدا یافته‌اند می‌فرماید: «.....» در نظر آنان عظیم و

در چشم آنان کوچک است.

درس 12 : پیوند مقدس

متن

- ۱۸۷ عالی‌ترین زمینه برای تشکیل خانواده چیست؟ توضیح دهید.
- ۱۸۸ چهار مورد از برنامه‌های مهم برای تشکیل خانواده را نام ببرید.
- ۱۸۹ نیازمندی زن و مرد به یکدیگر ریشه در دارد.
- ۱۹۰ ازدواج برای رفع نیازهای و پاسخگویی به انجام می‌شود.
- ۱۹۱ لازمه انتخاب همسر شایسته، تسلط به چه چیزی است؟
- ۱۹۲ ابتدایی‌ترین زمینه تشکیل نهاد خانواده چیست؟
- ۱۹۳ آیا تفاوت میان زن و مرد به معنای برتری یکی بر دیگری است؟
- ۱۹۴ از دیدگاه قرآن مهم‌ترین معیار همسر شایسته چیست؟
- ۱۹۵ ابتدایی‌ترین زمینه تشکیل نهاد خانواده چیست؟ توضیح دهید.
- ۱۹۶ زمینه‌های طبیعی تشکیل خانواده (اهداف ازدواج) را نام ببرید.
- ۱۹۷ کاربرد کلمات «انس» و «انسان» و «بنی‌آدم» در قرآن کریم، بیانگر چه موضوعی است؟
- ۱۹۸ زنان و مردان با بهره گرفتن از می‌توانند به هدف مشترک خود یعنی و بهشت جاوید برسند.
- ۱۹۹ نقش‌های متفاوت بین زن و مرد در یک خانواده چگونه و به سبب چیست؟
- ۲۰۰ چهار مورد از اهداف ازدواج را نام ببرید.
- ۲۰۱ چرا خداوند اجازه معاشرت‌های ناسالم به‌عنوان تحقیق برای همسر آینده را به دختر و پسر نداده است؟
- ۲۰۲ شرایط تحقیق درباره همسر آینده را بنویسید.
- ۲۰۳ جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.
- الف) مهم‌ترین معیار همسر شایسته است.
- ب) رسول خدا: هیچ بنایی نزد خدا از ازدواج نیست
- پ) خانواده بنای اجتماعی نزد خداست.
- ت) ابتدایی‌ترین زمینه ازدواج مرد و زن به یکدیگر است.
- ث) خانواده بستر فرزندان است.
- ج) اگر عقدی به زور انجام گیرد، است و ندارد.
- ۲۰۴ چگونه ازدواج، موجب رشد اخلاقی و معنوی افراد خانواده می‌شود؟
- ۲۰۵ از نظر قرآن کریم، مهم‌ترین معیار همسر شایسته، چیست؟
- ۲۰۶ با توجه به اهداف تشکیل خانواده «رشد اخلاقی و معنوی» چگونه محقق می‌گردد؟
- ۲۰۷ دو مورد از نشانه‌های بلوغ عقلی و فکری را بنویسید.
- ۲۰۸ چرا پیشوایان دین از ما خواسته‌اند که در مورد ازدواج با پدر و مادر خود مشورت کنیم؟
- ۲۰۹ یکی از برنامه‌های مهم در مورد تشکیل خانواده «تقویت عفاف و پاک‌دامنی» است، آن را توضیح دهید.
- ۲۱۰ یکی از اهداف ازدواج و تشکیل خانواده «پاسخ به نیاز جنسی» است، آن را توضیح دهید.
- ۲۱۱ یکی از اهداف ازدواج و تشکیل خانواده «رشد و پرورش فرزندان» است، آن را توضیح دهید.
- ۲۱۲ آیا کلمه انس و بنی‌آدم در قرآن کریم اختصاص به جنس خاصی دارد؟ چرا؟

- ۲۱۳ چرا خداوند نقش زن و مرد را متفاوت قرار داده است؟
- ۲۱۴ آیا تفاوت میان زن و مرد به معنای برتری یکی بر دیگری است؟ این تفاوت‌ها به چه منظوری است؟
- ۲۱۵ با مثال منظور از وجود تفاوت میان زن و مرد را شرح دهید. (تفاوت نقش‌ها و وظایف زن و مرد را با مثالی شرح دهید.)
- ۲۱۶ اثرات و نتایج برآوردن نیازهای جنسی از شیوه‌های ناصحیح را بنویسید؟
- ۲۱۷ از دیدگاه قرآن مهم‌ترین معیار همسر شایسته چیست؟
- ۲۱۸ چهار مورد از برنامه‌های مهم برای تشکیل خانواده را نام ببرید.
- ۲۱۹ تأخیر در ازدواج چه پیامدی دارد؟
- ۲۲۰ فواید ازدواج به موقع را بیان کنید.
- ۲۲۱ توصیه‌های قرآن به دختران و پسران قبل از ازدواج چیست؟
- ۲۲۲ اهداف ازدواج و تشکیل خانواده را نام ببرید.
- ۲۲۳ مهم‌ترین معیار همسر شایسته است.
- ۲۲۴ چرا پیشوایان دین از ما خواسته‌اند که در مورد ازدواج با پدر و مادر خود مشورت کنیم؟
- ۲۲۵ چرا نباید فاصله میان بلوغ طبیعی و فکری با زمان ازدواج زیاد شود؟
- ۲۲۶ یکی از برنامه‌های مهم در مورد تشکیل خانواده «تقویت عفاف و پاکدامنی» است؛ آن را توضیح دهید.
- ۲۲۷ یکی از اهداف ازدواج و تشکیل خانواده «پاسخ به نیاز جنسی» است؛ آن را توضیح دهید.
- ۲۲۸ یکی از اهداف ازدواج و تشکیل خانواده «رشد و پرورش فرزندان» است؛ آن را توضیح دهید.
- ۲۲۹ آیا کلمه انس و بنی آدم در قرآن کریم اختصاص به جنس خاصی دارد؟ چرا؟
- ۲۳۰ چرا خداوند نقش زن و مرد را متفاوت قرار داده است؟
- ۲۳۱ از زمینه‌های تشکیل خانواده «انس با همسر» را شرح دهید.
- ۲۳۲ منظور از وجود تفاوت میان زن و مرد را با ذکر مثال شرح دهید. (تفاوت نقش‌ها و وظایف زن و مرد را با مثالی شرح دهید)
- ۲۳۳ اثرات و نتایج برآوردن نیازهای جنسی از شیوه‌های ناصحیح کدامند؟
- ۲۳۴ تأخیر در ازدواج چه پیامدی دارد؟
- ۲۳۵ فواید ازدواج به موقع را بیان کنید.
- ۲۳۶ از نظر مقررات اسلامی اگر عقدی به زور انجام گیرد، چه حکمی دارد.
- ۲۳۷ ابتدایی‌ترین و برترین هدف از اهداف ازدواج به ترتیب کدام‌اند؟
- ۲۳۸ بستر مناسب برای رشد و تعامل اخلاقی انسان است.
- ۲۳۹ زنان و مردان به عنوان افراد نوع بشر، ویژگی‌های یکسان و مشترکی دارند.
- ۲۴۰ چرا کلماتی چون «انس» و «انسان» اختصاص به زن و مرد ندارد؟
- ۲۴۱ مفهوم زوجیت بین انسان‌ها به چه معناست؟
- ۲۴۲ درک یا عدم درک درست از زوجیت بین زن و مرد در محیط خانواده چه نتایجی در پی دارد؟
- ۲۴۳ درخواست قرآن از دختران و پسران در دوران قبل از ازدواج چیست؟
- ۲۴۴ هر جوانی به طور و خواستار ازدواج با کسی است که قبل از ازدواج پاکدامنی خود را حفظ کرده است.
- ۲۴۵ ابتدایی‌ترین زمینه ازدواج و نتیجه آن است.
- ۲۴۶ از اهداف ازدواج «انس با همسر» را توضیح دهید.
- ۲۴۷ از اهداف ازدواج «رشد اخلاقی و معنوی» را توضیح دهید.
- ۲۴۸ نتیجه بی‌توجهی به شیوه ازدواج دینی کدام است؟
- ۲۴۹ هر قدر یک فرد قوی‌تر باشد، شایستگی او برای همسری بیشتر است.

۲۵۰ شرایط محیط خانواده و برخورد پدر و مادر در مورد ازدواج فرزندان باید چگونه باشد؟

۲۵۱ اگر عقدی به زور انجام بگیرد است و ندارد.

۲۵۲ لازمه موفقیت در مسئولیت انتخاب همسر چیست؟

۲۵۳ داشتن قدرت انتخاب و در عین حال است.

۲۵۴ همواره و به یک شخص چشم و گوش را می‌بندد و را به حاشیه می‌راند.

۲۵۵ نمونه‌هایی از معیارهای همسر شایسته را نام ببرید.

۲۵۶ آمادگی برای ازدواج نیازمند چند بلوغ است؟

۲۵۷ توصیه پیشوایان دین در تشویق والدین برای ازدواج فرزندان و نحوه برخورد با رسوم غلط چیست؟

۲۵۸ بلوغ عقلی در جوان چه شواهد و نشانه‌هایی دارد؟

۲۵۹ ثمرات و فواید ازدواج از نظر پیامبر اکرم (ص) را بنویسید.

۲۶۰ درستی یا نادرستی هر یک از موارد زیر را مشخص کنید.

الف انس روحی با همسر ثمره پیوند زن و مرد و تحکیم‌بخش وحدت روحی آنهاست.

۲۶۱ ازدواج برای رفع نیازهای طبیعی و پاسخ‌گویی به قانون خلقت است که بهتر است در و به به آن پاسخ داد.

۲۶۲ اگر شخصی بخواهد به نیاز جنسی خود به شیوه‌ای ناصحیح پاسخ دهد، گرفتار چه مشکلات و معضلاتی می‌گردد؟

۲۶۳ وقتی درباره رابطه میان دختر و پسر قبل از ازدواج گفته می‌شود، «نظام هستی بر عدالت است»، منظور چیست؟

۲۶۴ مهم‌ترین عامل پایداری خانواده پس از ازدواج چیست؟ و غفلت از آن چه پیامدهایی دارد؟

۲۶۵ تمرین صفاتی همچون گذشت، مدارا و تحمل سختی‌ها بیانگر کدام هدف ازدواج است؟

۲۶۶ مهم‌ترین معیار برتری انسان کدام است؟

۲۶۷ فرزند، ثمره پیوند زن و مرد و تحکیم‌بخش آنها است. آنان خود را در فرزند می‌بینند و از او لذت می‌برند.

آیه

۲۶۸ طبق آیات «و من آیاته خلق لکم انفسکم ازواجاً لتسکونوا...» و «و الله جعل لکم...» قرآن کریم، هدف از تشکیل خانواده چیست؟

۲۶۹ طبق آیه شریفه «ان خلق لکم من انفسکم ازواجاً لتسکونوا الیها و جعل بینکم مودة و رحمة...» ثمره خلقت انسان به صورت زوج و ازدواج چه امری

عنوان شده است؟

۲۷۰ آیه شریفه «و من آیاته ان خلق لکم من انفسکم ازواجاً لتسکونوا الیها...» به کدام یک از اهداف ازدواج اشاره دارد؟

۲۷۱ آیه «و الله جعل لکم من انفسکم ازواجاً و جعل لکم من ازواجکم بنین و حفدة...» و خداوند برای شما همسرانی از (نوع) خودتان قرار داد و از

همسرانتان برای شما فرزندان و نوادگانی نهاد...» به کدام یک از اهداف تشکیل خانواده اشاره دارد؟

۲۷۲ آیه شریفه «و الله جعل لکم من انفسکم ازواجاً و جعل لکم من ازواجکم بنین و حفدة» به کدام یک از اهداف ازدواج اشاره دارد؟

۲۷۳ خداوند کریم در آیه شریفه «و من آیاته ان خلق لکم من انفسکم ازواجاً لتسکونوا الیها» چه چیزی را نشانه حکمت و تدبیر خود معرفی می‌کند؟

۲۷۴ طبق آیه شریفه «و من آیاته ان خلق لکم من انفسکم ازواجاً لتسکونوا الیها...» خداوند زوجیت انسان و خلق همسران آرامش‌بخش و سکونت بین

آنها را برای چه کسانی نشانه و آیت قرار داده است؟

۲۷۵ آیه: «و من آیاته ان خلق لکم من انفسکم ازواجاً لتسکونوا الیها و جعل بینکم مودة و رحمة ان فی ذلک لآیات لِقَوْمٍ یَتَفَكَّرُونَ» را:

الف ترجمه کنید.

ب به کدام هدف ازدواج اشاره دارد؟

پ چه عاملی سبب آرامش میان زن و مرد است؟

ت منظور از عبارت «ازواجاً» در آیه چیست؟

ث چه گروهی مخاطبان آیه هستند؟

۲۷۶ در این آیات تفکر کنید و به سؤالات پاسخ دهید.

- ۱- ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾
- ۲- ﴿وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ﴾

۱- هدف از تشکیل خانواده چیست؟

۲- نوع نگاه اسلام به زن و مرد چگونه است؟

۳- خداوند چه چیزهایی را به عنوان آیات و نشانه‌های خود معرفی کرده است؟

حدیث

۲۷۷ پیامبر اکرم (ص) فرمودند: «در اسلام، هیچ بنایی نزد خدا محبوب‌تر از نیست.»

۲۷۸ مفهوم حدیث حضرت علی علیه السلام که می‌فرماید: چیست؟

۲۷۹ امام صادق در مورد اهمیت ازدواج دو رکعت نماز شخص متأهل را برتر از چه می‌دانند؟

۲۸۰ پیامبر (ص) می‌فرماید: «کسی که ازدواج کند، نصف دین خود را حفظ کرده، پس باید برای نصف دیگر،»

۲۸۱ با توجه به حدیث امام علی (ع): «حُبُّ الشَّيْ عَمِي وَ يَصْمٌ»، خواسته پیشوایان دینی در مورد ازدواج چیست؟

پاسخنامه تشریحی

۱) تقوا و پرهیزگاری ۲) عدم تبعیت و پیروی از کافران

۲) مسئولیت کارگزاران

۳) ۱- از دو نفر عادل و مورد اعتماد که بتواند فقیه واجد شرایط را تشخیص دهد، پرسیم

۲- یکی از فقیهان، در میان اهل علم آن چنان مشهور باشد که انسان مطمئن شود و بداند که این فقیه، واجد شرایط است.

۴) ولی فقیه

۵) مراجعه غیرمتخصص در احکام دین به عالمان و فقیهان (متخصص و کارشناس دینی) را تقلید می گویند.

۶) عادل باشد یعنی در مرتبه ای از تقوا قرار دارد که در پی انجام دادن واجبات و دوری از گناهان است و گناهان کبیره را انجام نمی دهد و گناه صغیره را تکرار

نمی کند. این امر سبب می شود که احتمال حکم دادن از روی هوی و هوس کاهش می یابد.

زمان شناس باشد تا بتواند احکام دین را متناسب با نیازهای روز به دست آورد.

۷) اکنون بنا بر قانون اساسی، مردم ابتدا نمایندگان خبره خود را انتخاب می کنند و آن خبرگان نیز از میان فقها آن کسی را که برای رهبری شایسته تر تشخیص

دهند، به جامعه اعلام می کنند.

۸) ۱- از دو نفر عادل و مورد اعتماد که بتواند فقیه واجد شرایط را تشخیص دهد، پرسیم. ۲- یکی از فقیهان، در میان اهل علم آن چنان مشهور باشد که انسان

مطمئن شود و بداند که این فقیه واجد شرایط است.

۹) گزینه ۱ (داشتن شجاعت و قدرت روحی)

۱۰) ۱- اگر مرجعیت دینی ادامه نیابد یعنی تخصصی نباشد که احکام دین را بداند و برای مردم بیان کند و پاسخگوی مسائل جدید مطابق با احکام دین نباشد

مردم با وظایف خود آشنا نمی شوند و نمی توانند به آن وظایف عمل کنند.

۲- اگر ولایت ظاهری ادامه نیابد و حکومت اسلامی تشکیل نشود، نمی توان احکام اجتماعی اسلام را که نیازمند مدیریت و پشتوانه حکومتی است، در جامعه اجرا

در آورد.

۱۱) هرج و مرج و تفرقه و پراکندگی پیش می آمد.

۱۲) درستی یا نادرستی عملکرد ما

۱۳) به فقیهان، افرادی که به معرفت عمیق در دین می رسند و می توانند قوانین و احکام اسلام را از قرآن و روایت به دست آورند. مسلمانان وظیفه دارند در زمان

غیبت، با مراجعه به فقهای واجد شرایط به احکام و قوانین دین دسترسی پیدا کنند.

۱۴) از آنجا که ولی فقیه بیان کننده قوانین و مقررات اجتماعی اسلام است، انتخاب وی نمی تواند مانند انتخاب مرجع تقلید باشد، و هرکس نمی تواند به طور جداگانه

برای خود ولی فقیه انتخاب کند. زیرا اداره جامعه تنها با یک مجموعه قوانین و یک رهبر امکان پذیر است. در غیر این صورت هرج و مرج و تفرقه پیش می آید.

۱۵) مشروعیت: رهبری و حکومتی که شرایط لازم را داشته باشد، مشروع است؛ یعنی دین به او اجازه رهبری مردم را داده است. در غیر این صورت پیروی از او

حرام است.

مقبولیت: ولی فقیه باید از جانب مردم پذیرفته شده باشد تا بتواند کشور را اداره کند و به پیش ببرد؛ یعنی فقیه باید نزد مردم جامعه خود مقبولیت داشته باشد.

۱۶) الف) بتواند جامعه را در شرایط پیچیده جهانی رهبری کند. ب) بدون ترس و واهمه در برابر زیاده خواهی دشمنان بایستد و در اجرای احکام دین از کسی

نترسد و با قدرت در مقابل تهدیدها بایستد و پایداری کند. ج) بتواند احکام دین را متناسب با نیازهای روز به دست آورد.

۱۷) الف) عادل ب) باتقوا ج) زمان شناس د) مدیر و مدبر ه) دارای شجاعت و قدرت روحی

۱۸) به نیابت از ایشان «فقیهان» واجد شرایط دو مسئولیت «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری» را بر عهده دارند و در حد توان جامعه اسلامی را در مسیر اهداف

الهی هدایت و رهبری می کنند.

۱۹) الف) به طور مستقیم: مردم کشور ما پیش از پیروزی انقلاب اسلامی به شیوه ای مستقیم و با حضور در اجتماعات و راهپیمایی های سراسری، ولایت امام خمینی

را پذیرفتند و با ایشان پیمان یاری بستند، ب) غیرمستقیم: شیوه غیرمستقیم شیوه ای است که در قانون اساسی پیش بینی شده است. مطابق با آن مردم ابتدا

نمایندگان خبره خود را انتخاب می کنند. سپس آنان نیز در میان مجتهدین آن کسی که شایسته تر تشخیص دهند، به عنوان رهبر جامعه اعلام می کنند، پس از رحلت

امام خمینی، حضرت آیت الله خامنه ای با این شیوه عهده دار مسئولیت رهبری شدند.

۲۰) به افرادی که به معرفت عمیق در دین رسیده اند و می توانند قوانین و احکام اسلام را از قرآن و روایت به دست آورند، فقیه می گویند.

۲۱ (۱) باتقوا باشد، (۲) عادل باشد، (۳) زمان شناس باشد و بتواند احکام دین را متناسب با نیازهای روز به دست آورد، (۴) اعلم باشد؛ یعنی از میان فقها از همه عالم تر باشد.

۲۲ از میان فقیهان کسی که توانایی سرپرستی و ولایت جامعه را دارد، عهده دار حکومت می شود و قوانین الهی را در جامعه به اجرا در می آورد، فقیه‌ای که این مسئولیت را دارد، «ولی فقیه» می نامند.

۲۳ (۱) مهربانی با مردم تحت حکومت؛ چرا که مردم دو دسته اند، دسته ای برادر دینی و دسته دیگر در آفرینش همانند حاکم مسلمین هستند. (۲) در به دست آوردن رضایت عموم مردم سعی و تلاش کند نه در جلب رضایت خواص. زیرا با وجود رضایت عمومی، خشم خواص به کارگزار حکومت آسیبی نمی رساند و با خشم عموم مردم، رضایت خواص سودی نمی بخشد. (۳) کسانی را که از دیگران عیب جویی می کنند، از خود دور کند، زیرا در نهایت مردم عیب هایی دارند و مدیر جامعه باید بیش از دیگران در پنهان کردن آن ها بکوشد. (۴) عده ای افراد مورد اطمینان را انتخاب کند تا درباره وضع طبقات محروم تحقیق کنند و به مدیر جامعه گزارش دهند؛ سپس برای رفع مشکلات آن ها عمل کند. زیرا این گروه (افراد محروم) بیش از دیگران به عدالت نیازمندند. (۵) اگر با دشمنی پیمان بست، از پیمان شکنی دشمن غافل نباشد زیرا دشمن گاهی از این راه حاکم جامعه اسلامی را غافل گیر می کند.

۲۴ فقیهان، یعنی افرادی که به معرفت عمیق در دین می رسند و می توانند قوانین و احکام اسلام را از قرآن و روایت به دست آورند و مسلمانان می توانند از آن ها پیروی کنند.

۲۵ از آنجا که ولی فقیه بیان کننده قوانین و مقررات اجتماعی اسلام است، انتخاب وی نمی تواند مانند انتخاب مرجع تقلید باشد و هر کس نمی تواند به طور جداگانه برای خود ولی فقیه انتخاب کند. زیرا اداره جامعه تنها با یک مجموعه قوانین و یک رهبر امکان پذیر است؛ در غیر این صورت هرج و مرج و تفرقه پیش می آید.

۲۶ مشروعیت: حکومت و رهبری فقیه‌ای که شرایط لازم را داشته باشد مشروع است؛ یعنی دین به او اجازه رهبری مردم را داده است. در غیر این صورت پیروی از او حرام است.

مقبولیت: ولی فقیه باید از جانب مردم پذیرفته شده باشد تا بتواند کشور را اداره کند و به پیش ببرد؛ یعنی فقیه باید نزد مردم جامعه خود مقبولیت داشته باشد.

۲۷ الف) بتواند جامعه را در شرایط پیچیده جهانی رهبری کند. ب) بدون ترس و واهمه در برابر زیاده خواهی دشمنان بایستد و در اجرای احکام دین از کسی نترسد و با قدرت در مقابل تهدیدها بایستد و پایداری کند. ج) بتواند احکام دین را متناسب با نیازهای روز به دست آورد.

۲۸ الف) عادل ب) باتقوا ج) زمان شناس د) مدیر و مدبر ه) دارای شجاعت و قدرت روحی

۲۹ به نیابت از ایشان «فقیهان» واجد شرایط دو مسئولیت «مرجعیت دینی» و «رهبری و ولایت» را بر عهده دارند و در حد توان جامعه اسلامی را در مسیر اهداف الهی هدایت و رهبری می کند.

۳۰ الف) به طور مستقیم: مردم کشور ما پیش از پیروزی انقلاب اسلامی به شیوه های مستقیم و با حضور در اجتماعات و راهپیمایی های سراسری، ولایت امام خمینی را پذیرفتند و با ایشان پیمان یاری بستند، ب) غیرمستقیم: شیوه غیرمستقیم شیوه ای است که در قانون اساسی پیش بینی شده و مطابق آن مردم ابتداء نمایندگان خبره خود را انتخاب می کنند، سپس آنان نیز در میان مجتهدین آن کسی را که شایسته تر تشخیص دهند، به عنوان رهبر جامعه اعلام می کنند. پس از رحلت امام خمینی، حضرت آیت الله خامنه ای با این شیوه عهده دار مسئولیت رهبری شدند.

۳۱ به افرادی که به معرفت عمیق در دین رسیده اند و می توانند قوانین و احکام اسلام را از قرآن و روایت به دست آورند، فقیه می گویند.

۳۲ (۱) باتقوا باشد، (۲) عادل باشد، (۳) زمان شناس باشد و بتواند احکام دین را متناسب با نیازهای روز به دست آورد، (۴) اعلم باشد؛ یعنی از میان فقها از همه عالم تر باشد.

۳۳ الف) از دو نفر عادل و مورد اعتماد که بتوانند فقیه واجد شرایط را تشخیص دهند، ب) یکی از فقیهان آن چنان مشهور باشد که انسان مطمئن شود و بداند که این فقیه دارای شرایط لازم برای مرجعیت است.

۳۴ از میان فقیهان کسی که توانایی سرپرستی و ولایت جمعه را داشته باشد، عهده دار حکومت می شود و قوانین الهی را در جامعه به اجرا در می آورد به فقیه‌ای که این مسئولیت را دارد، «ولی فقیه» می گویند.

۳۵ ۱- تلاش برای اجرای احکام و دستورات الهی در جامعه

۲- حفظ استقلال کشور و جلوگیری از نفوذ بیگانگان

۳- تصمیم گیری بر اساس مشورت

۴- ساده زیستی

۳۶ رهبر جامعه اسلامی علاوه بر این که سعی می کند تمام اقداماتش بر اساس اصول اسلامی باشد؛ از جمله عمل بر اساس مساوات و نگاه برابر به آحاد جامعه داشته باشد، می کوشد جامعه مطابق با دستورات دین اداره شود و مردم از مسیر قوانین الهی خارج نشوند. انجام این مسئولیت، گرچه ممکن است سبب نارضایتی برخی شود اما چون نتیجه اش رستگاری مردم است باید با قاطعیت پیگیری گردد.

۳۷ از آنجا که اداره یک جامعه و رهبری آن به سوی پیشرفت و عدالت و تعالی با بهره گرفتن از اندیشه های اندیشمندان و متخصصان میسر است، رهبر باید با مشورت با نخبگان تصمیم های لازم را بگیرد. امروزه در جامعه ما، علاوه بر اشخاص، نهادهای مختلفی هستند که به صورت پیوسته به رهبری مشورت می دهند.

۳۸ کشورهای بیگانه، به خصوص قدرت‌های بزرگ، همواره در صدد سلطه بر کشورهای دیگرند و از روش‌های مختلف برای رسیدن به این هدف استفاده می‌کنند. یکی از روش‌های آنان فشار اقتصادی و روانی است. رهبر با دعوت مردم به استقامت و پایداری و بستن راه‌های سلطه، تلاش می‌کند عزت و استقلال کشور از دست نرود.

۳۹ رهبر به دنبال توسعه مال و ثروت و تشکیل یک زندگی اشرافی و تجملاتی حتی از طریق مشروع نیست. گرچه امروزه زندگی اشرافی رؤسای جمهور و پادشاهان، از قبیل خانه‌های گران‌قیمت، استفاده از بهترین سرویس‌ها و مبلان در خانه و ... با هزینه شخصی یا با استفاده از اموال عمومی، یک امر عادی است، اما رهبر با الگو قرار دادن اولیای دین، همواره یک زندگی ساده را دنبال می‌کند.

۴۰ رهبر برای آنان پیشوایی است که با قدم گذاشتن در مسیر کمال و عدالت، سایر مردم را به پیمودن راه فرامی‌خواند.

۴۱- ۱- وحدت و همبستگی اجتماعی

۲- استقامت و پایداری در برابر مشکلات

۳- افزایش آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی

۴- مشارکت در نظارت همگانی

۵- اولویت دادن به اهداف اجتماعی

۴۲ مردم تلاش می‌کنند با همت و پشتکار خود رهبر را همراهی کنند و قافله سالار را در همه عرصه‌ها و به خصوص در آنجا که سختی‌ها بروز می‌کنند تنها نگذارند.

۴۳ همان‌طور که تفرقه و پراکندگی، به سرعت یک حکومت را از پا در می‌آورد و سلطه‌گران را بر کشور مسلط می‌کند. همبستگی اجتماعی، کشور را قوی می‌کند و به رهبر امکان می‌دهد که برنامه‌های اسلامی را به اجرا درآورد.

۴۴ هر کشوری در مسیر رسیدن به استقلال و کمال با مشکلات بزرگ و کوچکی روبه‌رو می‌شود، همان‌گونه که کشور ما از ابتدای انقلاب اسلامی مورد تهاجم دشمنان قرار گرفت. پس مردم باید با استقامت خود فرصت و توان مقابله با مشکلات داخلی و خارجی را برای رهبر فراهم کنند.

۴۵ بر اساس فرمان خداوند، همه افراد جامعه اسلامی نسبت به یکدیگر مسئول‌اند و مانند سوارشدگان در یک کشتی‌اند. اگر گناهی در جامعه رواج پیدا کند، فقط گناهکاران عذاب نمی‌شوند، بلکه همه کسانی که در برابر انجام گناه در جامعه سکوت کرده‌اند نیز باید پاسخگو باشند. بنابراین همه ما باید ناظر بر فعالیت‌های اجتماعی باشیم و در صورت مشاهده گناه توسط هر کسی وظیفه امر به معروف و نهی از منکر را با روش درست انجام دهیم.

۴۶ برای تصمیم‌گیری صحیح در برابر قدرت‌های ستمگر دنیا، اطلاع از شرایط سیاسی و اجتماعی جهان ضروری است. ما باید بتوانیم به گونه‌ای عمل کنیم که بیشترین ضربه را به مستکبران و نقشه‌های تفرقه‌افکنانه آنان بزنیم و خود کمترین آسیب را ببینیم. ناراحتی دشمنان از عمل ما یا خوشحالی و شادی آنان از رفتار ما، می‌تواند یکی از معیارهای درستی یا نادرستی عملکرد ما باشد.

۴۷ کارگزاران همان مدیران و مسئولان جامعه‌اند که امروزه امور سه قوه مقننه، مجریه و قضائیه را برعهده دارند.

۴۸ در برخی موارد که اهداف و آرمان‌های اجتماعی در برابر منافع فردی قرار می‌گیرند، باید بتوانیم از منافع فردی خود بگذریم و برای اهداف اجتماعی تلاش کنیم. مثلاً خرید کالاهای ایرانی سبب می‌شود که کارخانه‌های داخلی به تولید خود ادامه دهند و مانع بیکاری صدها هزار کارگر شوند. این عمل به‌طور غیرمستقیم سبب کاهش بیکاری شده و کمک خوبی به حکومت و رهبری است که بتوانند در اداره جامعه موفق‌تر باشند.

۴۹ افزایش و انباشته شدن مشکلات و ناکارآمدی حکومت.

۵۰ اگر کارگزاران جامعه، وظیفه خود را به درستی بشناسند و هم به درستی اجرا کنند اعتماد مردم به حکومت، روز به روز افزایش می‌یابد.

۵۱ می‌فرماید: دل خویش را نسبت به مردم، مهربان کن و با همه دوست و مهربان باش.

۵۲ عموم مردم - رضایت خواص

۵۳ زیرا مردم دو دسته‌اند: دسته‌ای برادر دینی و دسته‌ای در آفرینش همانند حاکم هستند.

۵۴ زیرا با وجود رضایت عمومی، خشم خواص به حاکم آسیبی نمی‌رساند و با خشم عموم مردم، رضایت خواص سودی نمی‌بخشد.

۵۵ پیمان‌شکنی - غافل گیر

۵۶ ۱- اگر مرجعیت دینی ادامه نیابد یعنی متخصصی نباشد که احکام دین را بداند و برای مردم بیان کند و پاسخگوی مسائل جدید مطابق با احکام دین نباشد، مردم با وظایف خود آشنا نمی‌شوند و نمی‌توانند به آن وظایف عمل کنند.

۲- اگر ولایت ظاهری ادامه نیابد و حکومت اسلامی تشکیل نشود، نمی‌توان احکام اجتماعی اسلام را که نیازمند مدیریت و پشتوانه حکومتی است، در جامعه به اجرا درآورد.

۵۷ نادرست

ضروری است که هر دو مسئولیت مرجعیت دینی و ولایت ظاهری در عصر غیبت ادامه یابد.

۵۸ همیشگی - مرجعیت دینی - ولایت ظاهری

۵۹ مرجعیت دینی

۶۰ در همان زمان ائمه، مردمانی در شهرهای دوردست بودند که به امامان دسترسی نداشتند و نمی‌توانستند احکام دین را از ایشان بشنوند و از فرمان‌های آنان مطلع شوند. از این رو، آن بزرگواران، دانشمندانی را تربیت می‌کردند که در حدّ توان به معارف و احکام دین دست یابند. این دانشمندان به نقاط مختلف شهر خود و یا شهرهای دیگر می‌رفتند و احکام اسلام را به مردم می‌آموختند.

۶۱ معرفت عمیق

۶۲ کسانی که به معرفت عمیق در دین می‌رسند و می‌توانند قوانین و احکام اسلام را از قرآن و روایات به دست آورند، فقیه نامیده می‌شوند.

۶۳ وظیفه دارند به ایشان مراجعه کنند.

۶۴ احکام فردی - اجتماعی - فقیه

۶۵ نفی طاغوت و تشکیل حکومت اسلامی به رهبری فقیه.

۶۶ فقیهان واجد شرایط - مرجعیت دینی - ولایت ظاهری

۶۷ کسانی که در احکام دین متخصص نیستند، به متخصصان دین و فقیهان مراجعه می‌کنند که به این مراجعه، تقلید می‌گویند.

۶۸ رایج عقلی

۶۹ به فقیه‌ای که مردم به‌عنوان متخصص دینی به وی مراجعه و از وی تقلید می‌کنند، مرجع تقلید می‌گویند.

۷۰ از میان فقیهان کسی که توانایی سرپرستی و ولایت جامعه را دارد عهده‌دار حکومت می‌شود و قوانین الهی را در جامعه به اجرا در می‌آورد. فقیه‌ای که این مسئولیت را بر عهده می‌گیرد، ولی فقیه می‌گویند.

۷۱ مرجعیت فقیه - ولایت فقیه

۷۲ درست

۷۳ (۱) باتقوا باشد (۲) عادل باشد (۳) زمان‌شناس باشد (۴) اعلم باشد.

۷۴ باید بتواند احکام دین را متناسب با نیازهای روز، به دست آورد.

۷۵ مشروع - رهبری

۷۶ مشروعیت - مقبولیت

۷۷ شجاعت و قدرت روحی ایشان

۷۸ یعنی اینکه بتواند جامعه را در شرایط پیچیده جهانی رهبری کند.

۷۹ زمان‌شناسی

۸۰ از میان فقها از همه عالم‌تر

۸۱ (۱) مدیر و مدبر باشد (۲) شجاعت و قدرت روحی داشته باشد.

۸۲ (۱) باتقوا (۲) عادل (۳) زمان‌شناس

۸۳ (۱) باتقوا باشد

(۲) عادل باشد

(۳) زمان‌شناس باشد

(۴) مدیر و مدبر باشد

(۵) شجاعت و قدرت روحی داشته باشد.

۸۴ از آنجا که ولی فقیه، بیان‌کننده قوانین و مقررات اجتماعی اسلام است انتخاب وی نمی‌تواند مانند انتخاب مرجع تقلید باشد یعنی نمی‌شود که هرکس به‌طور جداگانه برای خود ولی فقیه انتخاب کند پس مردم در این انتخاب باید به‌صورت دسته‌جمعی اقدام کنند و فقیه‌ای را که شرایط رهبری دارد با آگاهی و شناخت بپذیرند، به وی اعتماد و اطمینان کنند و رهبری جامعه را به وی بسپارند.

۸۵ مشروعیت - مقبولیت

۸۶ نادرست

۸۷ فردی - اجتماعی

۸۸ مستقیم - غیرمستقیم

۸۹ تقلید برای کسانی لازم است که به سنّ تکلیف رسیده و در احکام دین تخصصی ندارند و تقلید در زمینه فروع دین و احکام است. (نه اصول دین)

۹۰

- الف** (۱) زمان شناس (۲) مدیر (مدبر)
ب (۱) مشروعیت (۲) مقبولیت
پ معیار درستی یا نادرستی عملکرد ما

۹۱

- الف** (۱) عادل باشد (۲) باتقوا باشد (۳) زمان شناس
ب تفکر عمیق در دین و احکام دینی را در اصطلاح «تفقه» می‌گویند.
پ مرجعیت دینی در شکل «مرجعیت فقیه» و «حکومت اسلامی در چهار چوب «ولایت فقیه» تداوم می‌یابد.
ت (۱) مشروعیت (۲) مقبولیت
ث (۱) قرآن کریم (۲) روایات پیامبر و ائمه اطهار (ع)

۹۲

- الف** زمان شناس - مدیر (مدبر)

۹۳

- الف** تفکر عمیق در دین و احکام دینی را در اصطلاح «تفقه» می‌گویند.
ب مرجعیت دینی در شکل «ولایت ظاهری» در چهار چوب «ولایت فقیه» تداوم یابد.
پ (۱) قرآن کریم (۲) روایات پیامبر و ائمه اطهار (ع)

۹۴ فقیهان

۹۵ از آنجا که ولی فقیه بیان کننده قوانین و مقررات اجتماعی اسلام است انتخاب وی نمی‌تواند مانند انتخاب مرجع تقلید باشد، و هر کس نمی‌تواند به طور جداگانه برای خود ولی فقیه انتخاب کند زیرا اداره جامعه تنها با یک مجموعه قوانین و یک رهبر امکان پذیر است در غیر این صورت هرج و مرج و تفرقه پیش می‌آید.

۹۶ مشروعیت: حکومت و رهبری که شرایط لازم را داشته باشد مشروع است، یعنی دین به او اجازه رهبری مردم را داده است در غیر این صورت پیروی از او حرام است. مقبولیت: ولی فقیه باید از جانب مردم پذیرفته شده باشد تا بتواند کشور را اداره کند و به پیش ببرد، یعنی فقیه باید نزد مردم جامعه خود مقبولیت داشته باشد.

۹۷ الف) بتواند جامعه را در شرایط پیچیده جهانی رهبری کند. ب) بدون ترس و واهمه در برابر زیاده‌خواهی دشمنان بایستد و در اجرای احکام دین از کسی نترسد و با قدرت در مقابل تهدیدها بایستد و پایداری کند. ج) بتواند احکام دین را متناسب با نیازهای روز به دست آورد.

۹۸ الف) عادل ب) باتقوا ج) زمان شناس د) مدیر و مدبر ه) شجاعت و قدرت روحی داشته باشد.

۹۹ به نیابت از ایشان «فقیهان» واجد شرایط، دو مسئولیت «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری» را بر عهده دارند و در حد توان جامعه اسلامی را در مسیر اهداف الهی هدایت و رهبری می‌کند.

۱۰۰ الف) به طور مستقیم: مردم کشور ما پیش از پیروزی انقلاب اسلامی به شیوه‌های مستقیم و با حضور در اجتماعات و راهپیمایی‌های سراسری، ولایت امام خمینی را پذیرفتند و با ایشان پیمان یاری بستند، ب) غیر مستقیم: شیوه غیر مستقیم شیوه‌ای است که در قانون اساسی پیش‌بینی شده است و مطابق آن مردم ابتدا نمایندگان خبره خود را انتخاب می‌کنند و آنان نیز در میان مجتهدین آن کسی که شایسته‌تر تشخیص دهند به عنوان رهبر جامعه اعلام می‌کنند، پس از رحلت امام خمینی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با این شیوه عهده‌دار مسئولیت رهبری شدند.

۱۰۱ به افرادی که به معرفت عمیق در دین رسیده‌اند و می‌توانند قوانین و احکام اسلام را از قرآن و روایت به دست آورند فقیه می‌گویند.

۱۰۲ ا) باتقوا باشد، ب) عادل باشد، ج) زمان شناس باشد و بتواند احکام دین را متناسب به نیازهای روز به دست آورد، د) اعلم باشد، یعنی از میان فقها از همه عالم‌تر باشد.

۱۰۳ الف) از دو نفر عادل و مورد اعتماد که بتوانند فقیه واجد شرایط را تشخیص دهند، پیرسیم.
ب) یکی از فقیهان آن چنان مشهور باشد که انسان مطمئن شود و بداند که این فقیه دارای شرایط است.

۱۰۴ از میان فقیهان کسی که توانایی سرپرستی و ولایت جمعه را دارد، عهده‌دار حکومت می‌شود و قوانین الهی را در جامعه به اجرا در می‌آورد، فقیه‌ای که این مسئولیت را دارد «ولی فقیه» می‌گویند.

۱۰۵ نفی حاکمان طاغوت - حکومت اسلامی

۱۰۶) تصمیم‌گیری بر اساس مشورت - تلاش برای اجرای احکام و دستورات الهی در جامعه

۱۰۷) بر اساس فرمان خداوند، همه افراد جامعه اسلامی نسبت به یکدیگر مسئول هستند و مانند سوارشدگان در یک کشتی‌اند. اگر گناهای در جامعه رواج پیدا کند، فقط گناهکاران عذاب نمی‌شوند، بلکه همه کسانی که در برابر انجام گناه در جامعه سکوت کرده‌اند، نیز باید پاسخگو باشند. بنابراین، همه ما باید ناظر بر فعالیت‌های اجتماعی باشیم و در صورت مشاهده گناه توسط هر کس، وظیفه امر به معروف و نهی از منکر را با روش درست انجام دهیم. این مشارکت سبب می‌شود که رهبر، همه افراد جامعه را پشتیبان خود بیابد و هدایت جامعه به سمت وظایف اسلامی برای رهبر جامعه آسان‌تر شود.

۱۰۸) از آنجا که ولی فقیه، بیان‌کننده قوانین و مقررات اجتماعی اسلام است، انتخاب وی نمی‌تواند مانند انتخاب مرجع تقلید باشد. یعنی نمی‌شود که هر کس به‌طور جداگانه برای خود ولی فقیه انتخاب کند؛ زیرا اداره جامعه تنها با یک مجموعه قوانین و یک رهبری امکان‌پذیر است؛ در غیر این صورت، هرج‌ومرج و تفرقه و پراکندگی پیش می‌آید و این، یک امر روشن و بدیهی در تمام نظام‌های سیاسی دنیا است.

۱۰۹) برای اینکه بتواند جامعه را در شرایط پیچیده جهانی رهبری کند.

۱۱۰) همراهی و مشارکت مردم

۱۱۱) فردی - اجتماعی - فقیه

۱۱۲) چون روزبه‌روز گستره جامعه اسلامی و جمعیت مسلمانان روبه‌افزایش بود و امکان حضور پیامبر و فراگیری علوم دینی و احکام و معارف به‌صورت مستقیم از ایشان برای همگان مقدور نبود و این موضوع با گذشت زمان محسوس‌تر می‌شد لذا خداوند از همان زمان حضور پیامبر در بین مردم، مسلمانان را به تحصیل علوم دینی تشویق می‌کند تا در شرایط عدم دسترسی به پیامبر (ص) سرگردان و بلا تکلیف نباشند.

۱۱۳) از آنجا که یادگیری و تخصص علوم دینی برای تمام مسلمانان مقدور نیست در هر دوره‌ای باید گروهی از آنان برای تحصیل و تفقه در دین هجرت کنند و پس از فراگیری به شهر خود بازگشته و مردم را راهنمایی کنند.

۱۱۴) خیر. زیرا نیاز جامعه اسلامی و مسلمانان به دسترسی به احکام و معارف دینی پس از پیامبر (ص) بیشتر شده و همه مسلمانان نیز قادر به آموختن عمیق دین نیستند. پس باید عده‌ای پس از فهم عمیق دین و تحصیل علوم دینی سایر مسلمانان را از احکام دینی آگاه کنند.

۱۱۵) بازگشت به سمت مردم، انذار آنان و بیان احکام.

۱۱۶)

الف) و نمی‌شود که مؤمنان، همگی (برای آموزش دین) اعزام شوند، پس چرا از هر گروهی جمعی از آنها اعزام نشوند تا دانش دین را (به‌طور عمیق) بیاموزند و آنگاه که به‌سوی قوم خویش بازگشتند، آنها را هشدار دهند که آنان (از کیفر الهی) بترسند.

ب) از آنجا که همه مسلمانان نمی‌توانند درباره احکام دین تحقیق کنند و همه به پیامبر اسلام دسترسی ندارند، عده‌ای از آنان باید این مسئولیت را به عهده بگیرند.

۱۱۷)

الف) زیرا در همان زمان پیامبر (ص) و ائمه (ع)، مردمانی در شهرهای دوردست بودند که به معصومین (ع) دسترسی نداشتند و نمی‌توانستند احکام دین را از ایشان بشنوند و از فرمان‌های آنان مطلع شوند. پس عده‌ای وظیفه دارند احکام دین را فرا بگیرند و به دیگران برسانند.

ب) خیر، «تفقه» اختصاص به زمان خاصی ندارد و اتفاقاً بر اثر گذر زمان نیاز به آن بیشتر هم می‌شود؛ زیرا وقتی که در دوران غیبت به سر می‌بریم و دسترسی به امام نیست باید کسانی باشند که با فراگیری همه‌جانبه مسائل دین، آن را به دیگران عرضه کنند و پاسخگوی سؤالات و نیازهای مردم باشند.

۱۱۸) زیرا گاهی دشمن از این راه، آنها را غافل گیر می‌کند.

۱۱۹) پیامبر اکرم (ص) فرمودند: حال کسی که از امام خود دور افتاده و به او دسترسی ندارد، سخت‌تر از حال یتیمی است که پدر را از دست داده است. زیرا چنین شخصی در مسائل زندگی، حکم و نظر امام را نمی‌داند. البته اگر یکی از پیروان ما که به علوم و دانش ما آشناست، وجود داشته باشد، باید دیگران را که به احکام ما آشنا نیستند، راهنمایی کند و دستورات دین را به آنها آموزش دهد.

۱۲۰) زیرا چنین شخصی، در مسائل زندگی، حکم و نظر امام را نمی‌داند.

۱۲۱) ۱) نگهدارنده نفس خود

۲) نگهبان دین خود

۳) مخالفت‌کننده با هوی و هوس خود

۴) فرمان‌بردار مولای خود

۱۲۲) راویان حدیث

۱۲۳) فرمودند: در مورد رویدادهای زمان به راویان حدیث ما رجوع کنید که آنان حجت من بر شماست و من حجت خدا بر آنان می‌باشم.

۱۲۴) فقیه باید بتواند احکام مسائل و رویدادهای جدید را نیز که در زمان پیامبر اکرم (ص) و امامان علیهم‌السلام اتفاق نیافتاده است به دست آورد.

۱۲۵)

الف) نادرست. طبقات محروم

۱۲۶ این سخن حضرت ولی عصر (عج) در پاسخ به سؤال یکی از یاران خود به نام اسحاق بن یعقوب است که دربارهٔ رویدادهای جدید عصر غیبت سؤال کرد.

الف فقیه باید زمان‌شناس باشد تا بتواند احکام دین را متناسب با نیازهای روز به دست آورد.

ب مقصود امام از روایان حدیث کسانی هستند که بتوانند رویدادهای جدید زمان را بشناسند و توانایی تفقه در حدیث را داشته باشند و با مراجعه به احادیث، حکم درست آن رویداد را برای مردم بیان کنند.

۱۲۷ در به دست آوردن رضایت عموم مردم سعی و تلاش کند نه در جلب رضایت خواص؛ که با وجود رضایت عمومی، خشم خواص به تو آسیبی نمی‌رساند و با خشم عموم مردم، رضایت خواص سودی نمی‌بخشد.

۱۲۸ زیرا چنین شخصی، در مسائل زندگی، حکم و نظر امام را نمی‌داند.

۱۲۹ عزت نفس - ۹۵ بار

۱۳۰ عزت و شکست‌ناپذیری در دو مورد ضروری است: ۱) در برابر خواسته‌های نامشروع درونی که سبب روی آوردن انسان به گناه می‌شوند، ۲) در برابر دشمنان ظالم بیرونی که می‌خواهند در برابر ظلم آنان تسلیم باشیم.

۱۳۱ برای یافتن عزت و پرورش آن در خود باید به سراغ سرچشمهٔ آن رفت، قرآن کریم می‌فرماید که هر کس که به دنبال عزت است، باید به سرچشمهٔ آن مراجعه کند و راه دیگری وجود ندارد. زیرا قرآن تمام عزت را از آن خدا می‌داند و برای دیگری که در مقابل خدا باشد، سهمی قائل نیست.

۱۳۲ این برتری ناشی از کرامت ذاتی انسان است. راه کسب آن خودشناسی و دانستن ارزش وجودی خویش است.

۱۳۳ هر انسانی در درون خود، گاه و بی‌گاه با تمایلات و خواسته‌هایی روبه‌رو می‌شود که دادن پاسخ مثبت به آنها عزت نفس را ضعیف می‌کند و انسان را به‌سوی خواری و ذلت سوق می‌دهد. حال اگر این پاسخ‌گویی ادامه یابد، خواری و ذلت انسان را احاطه می‌کند، به‌طوری که در برابر هر خواست نامشروع درونی و بیرونی مقاومت نمی‌کند و به‌سرعت تسلیم می‌شود.

۱۳۴ حضرت زینب (س) - عزت

۱۳۵ عزت نفس

۱۳۶ می‌فرمایند: همانا بهایی برای جان شما جز بهشت نیست، پس خود را به کمتر از آن نفروشید.

۱۳۷

الف ۱) تمایلات عالی ۲) تمایلات دانی

ب ۱) خداوند ۲) احکام

پ ۱) دعوت عقل و وجدان (نفس لّوامة) ۲) دعوت هوی و هوس (نفس اماره)

۱۳۸ چون هنوز به گناه عادت نکرده است، و خواسته‌های نامشروع در وجود او ریشه‌دار نشده است، و به تعبیر پیامبر اکرم (ص) چنین کسی به آسمان نزدیک‌تر است؛ یعنی گرایش به خوبی‌ها در او قوی‌تر است.

۱۳۹ انسان عزیز: کسی که در برابر مستکبران و ظالمان و همچنین در برابر هوی و هوس خویش می‌ایستد و مقاومت می‌کند و تسلیم نمی‌شود. یا (او زیر بار عملی که روحش را آزرده کند و او را حقیر و کوچک سازد، نمی‌رود).

۱۴۰ الف) کارمند الف: انسان ذلیلی که هر فرمانی را می‌پذیرد و تسلیم هوی و هوس خویش می‌شود، و هرکاری که موافق هوی و هوس او باشد، انجام می‌دهد هرچند که آن کار روحش را به گناه آلوده کند. (کارمند الف: به تمایلات عالی و برتر / معنوی خود توجه ندارد و انسان ذلیل و شکست‌پذیری است).

الف) کارمند ب: انسان عزیزی که در مقابل هوی و هوس خویش می‌ایستد، مقاومت می‌کند و تسلیم نمی‌شود. او زیر بار عملی که روحش را آزرده کند و او را حقیر و کوچک سازد نمی‌رود. (کارمند ب: به تمایلات عالی و برتر / معنوی خود توجه دارد و انسان عزیز و شکست‌ناپذیری است).

۱۴۱ زیرا اینها لازمهٔ زندگی در دنیا هستند و بدون آنها یا نمی‌توان زندگی کرد یا زندگی سخت و مشکل می‌شود.

۱۴۲ خداوند خالق تمام هستی است و منبع قدرت و عزت‌هاست و کسی را توانایی ایستادن در برابر قدرت او نیست پس هر کس به دنبال عزت است، باید خود را به این سرچشمه وصل کند. یعنی انسان اگر بندگی خدا را کند و در مقابل غیر او تسلیم نشود، عزیز باقی می‌ماند.

۱۴۳ ۱) جوان هنوز به گناه عادت نکرده است، ۲) خواسته‌های نامشروع در او ریشه‌دار نشده است، ۳) به تعبیر پیامبر (ص) جوان به آسمان نزدیک‌تر است، ۴) گرایش به خوبی‌ها در او قوی‌تر است، ۵) او بهتر از هر کسی می‌تواند در مقابل تمایلات منفی ایستادگی کند و عزت نفس خود را تقویت کند.

۱۴۴ عزت به معنی نفوذ ناپذیری است. انسان عزیز کسی است که در مقابل دیگران مقاومت می‌کند و تسلیم آنان نمی‌شود. در مقابل عزت، ذلت قرار دارد که به معنی تسلیم شدن است. فرد ذلیل در برابر مستکبران و زورگویان تن به خواری می‌دهد و هر فرمانی را می‌پذیرد و تسلیم هوی و هوس خویش می‌شود.

۱۴۵ تحقیقات نشان می‌دهد که اکثر گناهکاران و مجرمان افرادی‌اند که عزت نفس خود را از دست داده‌اند. بنابراین یکی از راه‌های مبارزه با زشتی‌ها در جامعه افزایش عزت نفس انسان‌ها است.

۱۴۶ ۱) تمایلات عالی که مربوط به بُعد روحی و معنوی انسان است؛ مثل تمایل به دانایی، احساس و ... که همان خودِ عالی است. ۲) تمایلات دانی که مربوط به بُعد حیوانی و دنیایی اوست؛ مثل تمایل به ثروت، شهوت و ... که همان خودِ دانی است.

۱۴۷ انسان صاحب عزّت همواره به دعوت نفس لّوامه عمل می‌کند که از ما می‌خواهد تمایلات معنوی و الهی در ما پرورش یابند. چنین فردی تسلیم نفس امّاره نمی‌شود. اما انسان ذلیل به دعوت آن عمل می‌کند و تسلیم آن می‌شود. بنابراین کسی که در مقابل دیگران تن به ذلت می‌دهد، ابتدا در مقابل تمایلات پست درون خود شکست خورده و سپس مغلوب زورگویان و تابع خواسته‌های آنان شده است.

۱۴۸ اکثر مجرمان و گناهکاران افرادی فاقد عزّت نفس هستند یا عزّت نفس بسیار پایینی دارند، در حالی که اکثر انسان‌های مفید و نیکوکار جامعه دارای عزّت نفس بالایی می‌باشند و کمتر مرتکب گناه می‌شوند.

۱۴۹ کسی که در مقابل دیگران تن به ذلت می‌دهد، ابتدا در مقابل تمایلات پست درون خود شکست خورده و تسلیم شده و سپس مغلوب زورگویان و قدرتمندان گردیده و تابع خواسته‌های آنان شده است.

۱۵۰ ۱) دعوت عقل و وجدان یا همان نفس لّوامه که از ما می‌خواهد در حدّ نیاز به تمایلات فروتر پاسخ دهیم و فرصتی فراهم کنیم که تمایلات معنوی و الهی در ما پرورش پیدا کند و آن زیبایی‌ها وجودمان را فرا بگیرد.

۲) دعوت هوی‌وهوس یا همان نفس امّاره است که از ما می‌خواهد فقط به تمایلات بُعد حیوانی سرگرم و مشغول باشیم و از تمایلات عالی و برتر غافل بمانیم.

۱۵۱ ذلت - رشد

۱۵۲ نفس امّاره - نفس لّوامه

۱۵۳ دانی - عالی

۱۵۴ اول تمایلات عالی و برتر، مانند تمایل به دانایی، عدالت، شجاعت، حیا، ایثار و حسن خلق که مربوط به روح الهی و معنوی انسان هستند. ما با رسیدن به این تمایلات احساس موفقیت و کمال می‌کنیم و از آنها لذّت می‌بریم.

دوم، تمایلات دانی، مانند تمایلات به ثروت، شهرت، غذاهای لذیذ، زیورآلات و رفاه مادی که مربوط به بعد حیوانی و دنیایی انسان است و وقتی به این تمایلات دست می‌یابیم، از آنها لذّت می‌بریم و خوشحال می‌شویم.

۱۵۵ نوجوانی و جوانی

۱۵۶ با عزّت - ذلت

۱۵۷ انسان‌هایی که عزّت خود را در بندگی خدا یافته‌اند.

۱۵۸ خدایی که خالق تمام هستی است، سرچشمه و منبع همه قدرت‌ها و عزّت‌هاست. او وجود شکست‌ناپذیری است که هیچ‌کس توانایی ایستادن در برابر قدرت او را ندارد. بنابراین هرکس به دنبال عزّت است، باید خود را به این سرچشمه وصل کند. وقتی انسان به چنین شناخت و ایمانی رسید، به‌طور طبیعی تسلیم خدا می‌شود، بندگی او را می‌پذیرد و در مقابل غیر خدا عزیز و تسلیم‌ناپذیر باقی می‌ماند.

۱۵۹ می‌فرماید: ای فرزند آدم، این مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم.

۱۶۰ کرامت - برتری

۱۶۱ اگر کالای گران‌قیمتی مانند طلا داشته باشیم، اما ارزش و قیمت آن را ندانیم به آسانی فریب می‌خوریم و آن را به بهای اندک می‌فروشیم. اما اگر ارزش آن را بدانیم، آن را عزیز می‌شماریم و به قیمت واقعی می‌فروشیم و بهای معادل آن را به دست می‌آوریم. از همین رو، خداوند جایگاه ما انسان‌ها را در خلقت بیان می‌کند و می‌فرماید: ما فرزندان آدم را کرامت بخشیدیم و بر بسیاری از مخلوقات برتری دادیم.

۱۶۲ انسان ذلیل، کسی است که در برابر مستکبران و زورگویان تن به خواری می‌دهد و هر فرمانی را می‌پذیرد، همچنین تسلیم هوی‌وهوس خویش می‌شود و هرکاری را که موافق هوی‌وهوس او باشد انجام می‌دهد، هرچند که آن کار روحش را به گناه آلوده کند.

۱۶۳ ۱) شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک

۲) توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او

۱۶۴ ذلت به معنای نفوذپذیری و مغلوب و تسلیم بودن است.

۱۶۵ انسان عزیز، کسی است که در برابر مستکبران و ظالمان و همچنین در مقابل هوی‌وهوس خویش می‌ایستد، مقاومت می‌کند و تسلیم نمی‌شود. او زیر بار عملی که روحش را آزرده کند و او را حقیر و کوچک سازد، نمی‌رود.

۱۶۶ نفوذ ناپذیری - تسلیم نبودن

۱۶۷ به این معناست که کسی نمی‌تواند او را مغلوب کند و در اراده او نفوذ نماید.

۱۶۸

الف نادرست - در ذات خود بد نیستند.

ب نادرست - رابطه عکس دارد.

پ نادرست - نفس امّاره

۱۶۹

الف

۱) تمایلات عالی (۲) تمایلات دانی. دسته اول را «خود عالی» و دسته دوم را «خود دانی» می‌نامند.

ب

۱) خود عالی (۲) خود دانی، آن دو با عنوان نفس لواحه (۱) و نفس اماره (۲) وارد صحنه می‌شوند.

پ

۱) در مقابل مستکبران و ظالمان تسلیم نمی‌شود؛ (۲) در مقابل هوی و هوس خویش می‌ایستد و مقاومت می‌کند؛ (۳) زیر بار عملی که روحش را آزرده کند

و او را حقیر و کوچک سازد، نمی‌رود.

ت

۱) در برابر مستکبران و زورگویان تن به خواری می‌دهد و هر فرمانی را می‌پذیرد؛ (۲) تسلیم هوا و هوس خویش می‌شود و هر کاری را که موافق هوس او

باشد، انجام می‌دهد؛ هر چند که آن کار روحش را به گناه آلوده کند.

ث

۱) شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک، (۲) توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او

ج

تکیه بر بندگی خداوند و پیوند با خداوند.

۱۷۰

الف

عزت نفس

ب

علت

پ

ذلت نفس

ت

پیمان با خدا - عزم و تصمیم

ث

پیمان با خدا - عزم و تصمیم

ج

ظالمان و ستمگران - نفوذپذیر و فروتن

۱۷۱

الف

با تکیه بر بندگی خداوند و پیوند با او یا (ایستادگی در راه حق و تسلیم نشدن)

ب

در این معاشرت‌ها معمولاً احساسات بر هر دو نفر حاکم می‌شود، دختر و پسر شخصیت واقعی خود را پنهان می‌کنند و هر طرف اصرار دارد خود را بهتر از

آنچه که هست نشان دهد تا محبوب دیگری واقع شود، معمولاً هم بیشتر این رابطه‌ها به سستی رابطه و جدایی می‌انجامد.

۱۷۲

نوجوانی و جوانی بهترین زمان برای پاسخ منفی دادن به این تمایلات گاه و بی‌گاه است. انسانی که در این دوره سنی به سر می‌برد، هنوز به گناه عادت

نکرده و خواسته‌های نامشروع در وجود او ریشه‌دار نشده است و به تعبیر پیامبر اکرم (ص)، چنین کسی به آسمان نزدیک‌تر است. یعنی گرایش به خوبی‌ها در او

قوی‌تر است. بنابراین نوجوان، بهتر از هر آدمی می‌تواند ایستادگی در برابر تمایلات منفی را تمرین و عزت نفس خود را تقویت کند.

۱۷۳

پیامبر اکرم (ص) هنگامی که در محاصره طاق‌فرسای مشرکان مکه بود و جز حضرت ابوطالب (ع) و حضرت خدیجه (س) و یارانی اندک و فقیر،

پشتوانه‌ای نداشت، به بزرگان مکه که به او وعده ثروت و قدرت و ریاست بر مکه می‌دادند، فرمود: «اگر اینان خورشید را در دست راستم و ماه را در دست چپم

بگذارند، از راه حق دست بر نمی‌دارم و تسلیم نمی‌شوم».

۱۷۴

زیرا این‌گونه افراد از عزت نفس بسیار بالایی برخوردارند.

۱۷۵

شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک.

۱۷۶

دستیابی به عزت با بندگی خداوند حاصل می‌شود.

۱۷۷

کسانی که بدی پیشه کنند.

۱۷۸

آنان که بدی پیشه کردند، جزای بد به اندازه عمل خود می‌بینید و بر چهره آنان غبار ذلت می‌نشیند.

۱۷۹

برای کسانی که نیکوکاری پیشه کردند، پاداشی نیک و چیزی فزون‌تر است و بر چهره آنان غبار خواری و ذلت نمی‌نشیند.

۱۸۰

جزایی به اندازه عملشان دریافت می‌کنند و بر چهره آنان غبار ذلت می‌نشیند.

۱۸۱

پاداشی نیک و چیزی فزون‌تر خواهند داشت و بر چهره آنان غبار خواری و ذلت نمی‌نشیند.

۱۸۲

هر کس عزت می‌خواهد (بداند) که هر چه عزت است، از آن خداست.

۱۸۳

الف

آنان که بدی پیشه کردند، جزای بد به اندازه عمل خود می‌بینند و بر چهره آنان غبار ذلت می‌نشیند.

ب

جزای عمل بد به اندازه خودش است نه بیشتر. (نشان‌دهنده عدل الهی است).

پ

پوشاندن چهره با گردخواری و ذلت.

۱۸۴

الف

تقرب و نزدیکی به خداوند

ب انجام کارهای شایسته (نیکوکاری)

پ دوری از گناه و بدی

۱۸۵ ۱- کسب عزت نفس

۲- دوری از گناه و حفظ عزت نفس

۳- ذلت نفس و افتادن در دام گناهان

۴- باقی ماندن به عزم و تصمیم

۵- سستی در عزم و تصمیم

۶- تکذبی گری - خود را ذلیل می کند - گناه

۷- ظالمین و مستکبرین - متواضع

۱۸۶ خالق جهان - غیر خدا

۱۸۷ پسر و دختر جوان با تشکیل خانواده، از همان ابتدا زمینه های فساد را از خود دور می کنند. سپس با گذشت و مدارا و تحمل سختی ها به درجات معنوی بالاتری نائل می شوند.

۱۸۸ ۱) تقویت عفاف و پاکدامنی در خود از آغاز بلوغ (۲) مشخص کردن هدف های خود از تشکیل خانواده (۳) شناخت معیارها و شاخص های همسر مناسب (۴) شناخت ویژگی های روحی زن و مرد

۱۸۹ تفاوت های آنها

۱۹۰ طبیعی - قانون خلقت

۱۹۱ تسلط کامل بر شور و احساس جوانی

۱۹۲ نیاز جنسی مرد و زن به یکدیگر که از دوران بلوغ آغاز می شود و اولین کشش و جاذبه را میان زن و مرد ایجاد می کند.

۱۹۳ خیر، بلکه منظور از تفاوت های زن و مرد به جهت وظایف مختلفی است که خالق حکیم برعهده هر یک از زن و مرد نهاده تا هرکدام در زندگی مشترک و خانوادگی نقش های خاصی را برعهده بگیرند و یک خانواده متعادل را پدید آورند.

۱۹۴ با ایمان بودن

۱۹۵ نیاز جنسی، نیاز جنسی مرد و زن به یکدیگر از دوران بلوغ آغاز می شود و اولین کشش و جاذبه را میان زن و مرد ایجاد می کند.

۱۹۶ ۱) پاسخ به نیاز جنسی، ۲) نیاز به آرامش و انس روحی با همسر (۳) رشد و پرورش فرزندان (۴) رشد معنوی و اخلاقی

۱۹۷ اینکه شخصیت انسانی زن و مرد یکسان است و این کلمات اختصاص به جنس خاصی ندارد.

۱۹۸ ویژگی های فطری - قرب الهی

۱۹۹ تفاوت های میان زن و مرد جهت وظایف مختلف است که خالق حکیم برعهده هریک از زن و شوهر نهاده است تا هرکدام از آنها بتوانند در زندگی مشترک و خانوادگی نقش های خاصی را برعهده بگیرند و یک خانواده متعادل را پدید آورند.

۲۰۰ ۱) پاسخ به نیاز جنسی

۲) انس با همسر

۳) رشد و پرورش فرزندان

۴) رشد اخلاقی و معنوی

۲۰۱ زیرا این معاشرت ها نتیجه بخش نبوده و آثار زیانبار دیگری دارند. در این معاشرت ها معمولاً احساسات بر هر دو نفر حاکم می شود و دختر و پسر شخصیت واقعی خود را پنهان می کنند. هر طرف اصرار دارد خود را بهتر از آنچه هست نشان دهد تا محبوب دیگری واقع شود. معمولاً هم بیشتر این معاشرت ها به سستی رابطه و جدایی می انجامد.

۲۰۲ این تحقیق را نباید با معاشرت هایی که منشأ آن تنها هوس های زودگذر است، اشتباه کرد. تجربه نشان داده که این گونه معاشرت ها هرچند با عنوان هایی مانند شناخت روحیه همسر و امتحان او باشد، نتیجه بخش نیست و آثار زیانبار دیگری دارد که به خاطر همان آثار، خداوند اجازه این گونه معاشرت ها را به ما نداده است.

۲۰۳

الف با ایمان بودن

ب محبوب تر

پ مقدس ترین نهاد

ت نیاز جنسی

ث رشد و بالندگی

ج باطل - مشروعیت

۲۰۴ پسر و دختر جوان با تشکیل خانواده از همان ابتدا زمینه‌های فساد را از خود دور می‌کنند، مسئولیت‌پذیری را تجربه می‌نمایند، مهر و عشق به همسر و فرزندان خود پرورش می‌دهند، با گذشت و مدارا و تحمل سخت‌ها و ناگواری‌های زندگی، به درجات بالاتری نائل می‌شوند.

۲۰۵ باایمان بودن یا (مؤمن بودن یا با تقوا بودن)

۲۰۶ پسر و دختر جوان با تشکیل خانواده: ۱- از همان ابتدا زمینه‌های فساد را از خود دور می‌کنند ۲- مسئولیت‌پذیری را تجربه می‌نمایند ۳- مهر و عشق به همسر و فرزندان را در خود پرورش می‌دهند ۴- با گذشت و مدارا و تحمل سختی‌ها و ناگواری‌های زندگی به درجات معنوی بالاتری نائل می‌شوند

۲۰۷ جدی گرفتن زندگی و برنامه‌ریزی برای آینده، توجه به داشتن شغل و کار - فکر کردن دربارهٔ ویژگی‌های همسر - تنظیم خرج و هزینه خود - دوری از بی‌برنامه بودن

۲۰۸ الف) پدر و مادر به علت علاقه و محبت به فرزند معمولاً مصلحت و خوشبختی او را در نظر می‌گیرند.

ب) والدین به علت تجربه و پختگی‌شان، بهتر می‌توانند ویژگی‌های افراد را دریابند و عاقبت ازدواج را پیش‌بینی کنند.

۲۰۹ دورهٔ بلوغ تا ازدواج از حساس‌ترین و ارزشمندترین دوره‌های عمر انسان و دورهٔ پذیرش مسئولیت‌های زندگی است. اگر نوجوان و جوان، این دوره را با پاکی و پاک‌دامنی بگذرانند و در حالی به زندگی مشترک با همسرشان وارد شوند که آلوده به گناه و فحشا نشده باشند، راه رسیدن به بهشت را برای خود و فرزندان خود فراهم کرده‌اند.

۲۱۰ ابتدایی‌ترین زمینهٔ ازدواج، نیاز جنسی زن و مرد به یکدیگر است، این نیاز که احساس آن از دورهٔ بلوغ آغاز می‌شود، اولین کشش و جاذبه را میان زن و مرد ایجاد می‌کند و آنان را به سوی تشکیل خانواده می‌کشاند. بر اثر ازدواج و پاسخ صحیح به این نیاز هرکدام از زن و مرد به آرامش روانی می‌رسند.

۲۱۱ خانواده بستر رشد و بالندگی فرزندان است و هیچ نهادی نمی‌تواند جایگزین آن شود، فرزند ثمرهٔ پیوند زن و مرد و تحکیم‌بخش وحدت روحی آنان است و والدین دوام وجود خود را در فرزند می‌بینند و از رشد و بالندگی او لذت می‌برند.

۲۱۲ خیر، زیرا حقیقت انسان را روح او تشکیل می‌دهد و روح انسان نه مذکر است و نه مؤنث.

۲۱۳ برای اینکه هر کدام در زندگی مشترک و خانوادگی نقش‌های خاصی را بر عهده بگیرند و یک خانوادهٔ متعادل را پدید آورند.

۲۱۴ خیر، بلکه تفاوت‌های زن و مرد به جهت وظایف مختلفی است که خالق حکیم بر عهدهٔ هریک از زن و مرد نهاده تا هرکدام در زندگی مشترک و خانوادگی نقش‌های خاصی را بر عهده بگیرند و یک خانوادهٔ متعادل را پدید آورند.

۲۱۵ تفاوت‌های زن و مرد سبب شده تا هرکدام در زندگی مشترک و خانوادگی نقش‌های خاص را بر عهده بگیرند و یک خانوادهٔ متعادل را پدید آورند مثل توان عاطفی بالای زن و قدرت جسمی مرد که دو نقش تکمیلی در کنار هم هستند که زن با محبت مادری، فرزندان را رشد دهد و مرد با کار کردن نان‌آور خانواده باشد.

۲۱۶ ۱) پس از مدتی روح و روان فرد را پژمرده می‌کند. ۲) این افراد برای فرار از این پژمردگی به افراط در گناه کشیده می‌شوند. ۳) روحشان مانند تشنه‌ای است که هرچه بیشتر از آب شور دریا می‌نوشد، بر تشنگی‌اش افزوده می‌گردد و بی‌قراریش شدت می‌یابد.

۲۱۷ باایمان بودن

۲۱۸ ۱) تقویت عفاف و پاکدامنی در خود از آغاز بلوغ ۲) مشخص کردن هدف‌های خود از تشکیل خانواده ۳) شناخت معیارها و شاخص‌های همسر مناسب ۴) شناخت ویژگی‌های روحی زن و مرد

۲۱۹ باعث فشارهای روحی و روانی، برقراری روابط نامشروع و گسترش آسیب‌های اجتماعی می‌گردد.

۲۲۰ شادابی، سلامت جسمی و روحی، رشد طبیعی، احساس رضایت‌درونی، کاهش فشار جنسی و سلامت اخلاقی جامعه.

۲۲۱ ۱) عفاف پیشه کنند. ۲) در پی رابطهٔ غیرشرعی با جنس مخالف نباشند.

۲۲۲ ۱) پاسخ به اولین و ابتدایی‌ترین نیاز (نیاز جنسی) ۲) نیاز به آرامش و انس روحی با همسر ۳) رشد و پرورش فرزندان ۴) رشد معنوی و اخلاقی

۲۲۳ باایمان بودن

۲۲۴ الف) پدر و مادر به علت علاقه و محبت به فرزند معمولاً مصلحت و خوشبختی او را در نظر می‌گیرند.

ب) والدین به علت تجربه و پختگی‌شان، بهتر می‌توانند ویژگی‌های افراد را دریابند و عاقبت ازدواج را پیش‌بینی کنند.

۲۲۵ ازدواج برای رفع یک نیاز طبیعی و پاسخگویی به قانون خلقت انجام می‌شود و شایسته است که در زمان مناسب و با شیوهٔ صحیح انجام شود. تأخیر در ازدواج سبب افزایش فشارهای روحی و روانی، گسترش روابط نامشروع و بروز آسیب‌های اجتماعی می‌شود.

۲۲۶ دورهٔ بلوغ تا ازدواج از حساس‌ترین و ارزشمندترین دوره‌های عمر انسان و دورهٔ پذیرش مسئولیت‌های زندگی است. اگر جوان این دوره را با پاکی و پاکدامنی بگذرانند و درحالی به زندگی مشترک با همسرش وارد شود که به گناه و فحشا آلوده نشده باشد، راه رسیدن به بهشت را برای خود و فرزندان خود هموار کرده است.

- ۲۲۷) ابتدایی‌ترین زمینه ازدواج، نیاز جنسی زن و مرد به یکدیگر است. این نیاز که احساس آن از دوره بلوغ آغاز می‌شود، اولین کشش و جاذبه را میان زن و مرد ایجاد می‌کند و آنان را به سوی تشکیل خانواده می‌کشاند. اگر درست و صحیح به این نیاز پاسخ داده شود، زن و مرد به آرامش می‌رسند.
- ۲۲۸) خانواده بستر رشد و بالندگی فرزندان است و فرزند ثمره پیوند زن و مرد و تحکیم بخش وحدت روحی آنان است. در نتیجه زن و مرد دوام وجود خود را در فرزند می‌بینند و از رشد و بالندگی او لذت می‌برند.
- ۲۲۹) خیر، زیرا حقیقت انسان را روح او تشکیل می‌دهد و روح انسان نه مذکر است و نه مؤنث. بلکه زنان و مردان به عنوان افراد نوع انسان ویژگی‌های فطری یکسان و هدف مشترکی دارند که با بهره‌گیری از آن ویژگی‌های فطری می‌توانند به آن هدف مشترک (یعنی قرب الهی و بهشت جاوید) برسند.
- ۲۳۰) برای اینکه هر کدام در زندگی مشترک و خانوادگی نقش‌های خاصی را برعهده بگیرند و یک خانواده متعادل را پدید آورند.
- ۲۳۱) نیاز به زندگی با دیگری که پس از بلوغ آشکار می‌شود، به گونه‌ای است که اگر فردی از راه‌های نامشروع نیاز جنسی خود را برطرف کند اما بدون همسر زندگی کند، باز هم یک بی‌قراری و ناآرامی او را آزار می‌دهد که فقط با ازدواج و بودن کنار همسر برطرف می‌شود.
- ۲۳۲) تفاوت‌های زن و مرد سبب شده تا در زندگی مشترک هر کدام نقش‌های خاصی را برعهده گیرند و یک خانواده متعادل را پدید آورند؛ مثل توان عاطفی بالای زن و قدرت جسمی مرد که نقش‌های تکمیلی در کنار هم هستند. در نتیجه زن با محبت مادری، فرزندان را رشد دهد و مرد با کارکردن نان‌آور خانواده می‌شود.
- ۲۳۳) ۱) پس از مدتی روح و روان فرد را پژمرده می‌کند ۲) این افراد برای فرار از این پژمردگی به افراط در گناه کشیده می‌شوند ۳) روحشان مانند تشنه‌ای است که هرچه بیشتر از آب شور دریا می‌نوشد، بر تشنگی‌اش افزوده می‌گردد و بی‌قراری‌اش شدت می‌یابد.
- ۲۳۴) باعث افزایش فشارهای روحی و روانی، روابط نامشروع و آسیب‌های اجتماعی می‌گردد.
- ۲۳۵) شادابی، سلامت جسمی و روحی، رشد طبیعی، احساس رضایت درونی، کاهش فشار جنسی و حفظ سلامت اخلاقی از فواید ازدواج در «زمان مناسب» است.
- ۲۳۶) اگر عقدی به زور انجام گیرد، باطل است و مشروعیت ندارد.
- ۲۳۷) پاسخ به نیاز جنسی - رشد اخلاقی و معنوی
- ۲۳۸) خانواده
- ۲۳۹) فطری - هدف
- ۲۴۰) زیرا حقیقت انسان را روح وی تشکیل می‌دهد و روح انسان نه مذکر است نه مؤنث.
- ۲۴۱) خداوند زن و مرد را به گونه‌ای آفریده که زوج یکدیگر باشند یعنی در کنار هم قرار گیرند و یکدیگر را کامل کنند. زن و مرد اگرچه از نظر ویژگی‌های انسانی با هم مشترک هستند و خداوند برای هر دو هدف واحدی معین کرده است، اما از جهت زن بودن و مرد بودن، یعنی از نظر خصوصیات جسمی با هم متفاوت‌اند و این تفاوت‌ها هر دو را به هم نیازمند کرده است، بدون برتری یکی بر دیگری.
- ۲۴۲) اگر همسران از این موضوع غافل باشند، به سرعت در محیط خانه از هم بیگانه می‌شوند و با پیش آمدن کوچک‌ترین تنش از هم جدا می‌شوند. اما اگر درک متقابل از نیازهای متفاوت یکدیگر داشته باشند، با آرامش در کنار یکدیگر زندگی می‌کنند و به تعبیر قرآن لباس یکدیگر می‌شوند و کاستی‌ها و نقص‌های یکدیگر را می‌پوشانند.
- ۲۴۳) قرآن کریم از دختران و پسران می‌خواهد که قبل از ازدواج حتماً عفاف پیشه کنند تا خداوند به بهترین صورت، زندگی آنان را سامان دهد. همچنین می‌خواهد که به هیچ‌وجه در پی رابطه غیرشرعی، چه پنهان و چه آشکار با جنس مخالف نباشند که زیان آن تا قیامت دامن‌گیر آنان خواهد شد و در نسل‌های آنان تأثیر بدی خواهد گذاشت.
- ۲۴۴) فطری - طبیعی
- ۲۴۵) پاسخ به نیاز جنسی - آرامش روانی
- ۲۴۶) هریک از زن و مرد، علاوه بر نیاز جنسی، نیازمند به زندگی با دیگری هستند و این نیاز نیز پس از بلوغ آشکار می‌شود. این نیاز به گونه‌ای است که اگر فردی از راه‌های نامشروع نیاز جنسی خود را برطرف کند، اما بدون همسر زندگی کند، باز هم یک بی‌قراری و ناآرامی او را آزار می‌دهد که فقط با بودن در کنار همسر برطرف می‌شود.
- ۲۴۷) پسر و دختر جوان با تشکیل خانواده، از همان ابتدا زمینه‌های فساد را از خود دور می‌کنند، مسئولیت‌پذیری را تجربه می‌کنند، مهر و عشق به همسر و فرزندان را در خود پرورش می‌دهند و با گذشت و مدارا و تحمل سختی‌ها و ناگواری‌های زندگی به درجات معنوی بالاتری نائل می‌شوند.
- ۲۴۸) اگر فردی بخواهد به شیوه‌ای غیر از شیوه‌های مطرح‌شده از سوی دین، یعنی به شیوه ناصحیح به نیاز جنسی خود پاسخ دهد، در آن صورت، لذت آنی برخاسته از گناه پس از چندی روح و روان فرد را پژمرده می‌کند و شخصیت او را می‌شکند. این افراد معمولاً به جای بازگشت به مسیر درست، برای فرار از این پژمردگی به افراط در گناه کشیده می‌شوند.
- ۲۴۹) ایمان
- ۲۵۰) پدران و مادران نباید نظر خود را بر فرزندان خود تحمیل کنند و آنها را به ازدواجی ناخواسته بکشانند. شایسته است محیط خانواده محیط هم‌دلی، اعتماد به بزرگ‌ترها، شنیدن نظرات یکدیگر و محیط محبت و خیرخواهی باشد تا بهترین تصمیم‌ها گرفته شود و کمتر به حسرت و پشیمانی منجر شود.

۲۵۱ باطل - مشروعیت

۲۵۲ برای مؤفق شدن در این مسئولیت، باید بر شور و احساس جوانی تسلط کامل داشت و با چشم باز عمل کرد.

۲۵۳ ارزشمند - مسئولیت‌آور

۲۵۴ علاقه - محبت - عقل

۲۵۵ اصالت خانوادگی - پوشش مناسب اسلامی - عاقل و فهیم بودن - صداقت با همسر - قناعت در زندگی - کسب و کار حلال - زیبایی و مورد پسند بودن - اخلاق خوب و خوش‌رویی - انجام عبادات به‌خصوص نماز

۲۵۶ آمادگی برای ازدواج نیازمند دو بلوغ است: یکی بلوغ جنسی و دیگری بلوغ عقلی و فکری که مدتی پس از بلوغ جنسی فرامی‌رسد.

۲۵۷ پیشوایان دین همواره دختران و پسران را به ازدواج تشویق کرده‌اند و از پدران و مادران خواسته‌اند که با کنار گذاشتن رسوم غلط شرایط لازم را برای آنان فراهم کنند و به‌خاطر پندارهای باطل همچون فراهم شدن همه امکانات زندگی، فرزندان خود را به گناه نکشانند و جامعه را گرفتار آسیب نسازند.

۲۵۸ با رسیدن بلوغ عقلی، جوان درمی‌یابد که باید زندگی را بسیار جدی بگیرد و برای آینده‌اش برنامه‌ریزی کند. توجه به داشتن شغل و پیدا کردن کار، فکر کردن درباره ویژگی‌های همسر، تنظیم خرج و هزینه خود و دوری از بی‌برنامه بودن از نشانه‌های بلوغ عقلی است.

۲۵۹ (۱) نیکو شدن اخلاقشان (۲) توسعه در روزی (۳) زیاد شدن عفاف و غیرت

۲۶۰

الف نادرست - فرزند، ثمره پیوند زن و مرد و تحکیم بخش وحدت روحی آنهاست.

۲۶۱ زمان مناسب - شیوه صحیح

۲۶۲ لذت آنی برخاسته از گناه، پس از چندی روح و روان فرد را پژمرده می‌کند و شخصیت او را می‌شکند. این‌گونه اشخاص، به‌جای بازگشت به مسیر درست، برای فرار از این پژمردگی به افراط در گناه کشیده می‌شوند؛ اما نمی‌دانند که روحشان مانند تشنه‌ای است که هرچه بیشتر از آب شور دریا می‌نوشد، بر تشنگی‌اش افزوده می‌شود و بی‌قراری‌اش شدت می‌یابد.

۲۶۳ هر جوانی به‌طور فطری و طبیعی خواستار ازدواج با کسی است که قبل از ازدواج، پاکدامنی خود را حفظ کرده و به گناه آلوده نشده باشد. کسی که چنین خواستی دارد، باید خودش نیز این‌گونه باشد. همچنین هرکس که خواستار آن است تا دیگران به اعضای خانواده او سوءنظر نداشته باشند، خودش هم باید چنین باشد. نظام هستی بر عدالت است. عمل هرکس، عکس‌العملی دارد که قسمتی از آن در این جهان ظاهر می‌شود و تمام آن در آخرت.

۲۶۴ مهم‌ترین عامل پایداری خانواده، درک درست از زوجیت و مکمل هم بودن زن و مرد و عمل به این درک است. اگر همسران از این موضوع غافل باشند، به‌سرعت در محیط خانه از هم بیگانه می‌شوند و با پیش آمدن کوچک‌ترین تنش از هم جدا می‌شوند.

۲۶۵ هدف چهارم ازدواج: رشد اخلاقی و معنوی خانواده

۲۶۶ تقوا

۲۶۷ وحدت روحی - دوام وجود - رشد و بالندگی

۲۶۸ (۱) ایجاد سکونت و انس بین همسران «لتسكنوا اليها»

(۲) رشد و پرورش فرزندان «جعل لكم من ازواجکم بنین و حفدة»

(۳) رشد اخلاقی و معنوی «موذة و رحمة»

۲۶۹ ایجاد سکونت و آرامش بین همسران و ایجاد مودت و رحمت بین آنان

۲۷۰ انس با همسر

۲۷۱ رشد و پرورش فرزندان

۲۷۲ رشد و پرورش فرزندان

۲۷۳ خلقت انسان بر اساس زوجیت

۲۷۴ کسانی که تفکر می‌کنند.

۲۷۵

الف و از نشانه‌های خدا آن است که زوج‌هایی از خودتان آفرید تا با آنها آرامش یابید و میان شما مودت و رحمت قرار داد. همانا در این مورد نشانه‌هایی است برای کسانی که تفکر می‌کنند.

ب هدف دوم ازدواج: انس با همسر

پ مودت (دوستی) و رحمت میان زن و مرد

ت خداوند زن و مرد را به‌گونه‌ای آفریده که زوج یکدیگر باشند، یعنی تکمیل‌کننده یکدیگر باشند.

ث این آیه نشانه‌ای برای کسانی است که فکر می‌کنند. (لقوم یتفکرون)

۲۷۶ ۱- برخورداری از آسایش و آرامش

۲- از یک جنس خلق شده‌اند بنابراین هیچ‌کدام بر دیگری برتری ندارد.

۳- آفرینش همسرانی از جنس خود انسان و ایجاد مودت و رحمت میان همسران

۲۷۷ ازدواج

۲۷۸ علاقه و محبت به یک شخص، چشم و گوش را می‌بندد و عقل را به حاشیه می‌راند.

۲۷۹ می‌فرمایند: « دو رکعت نماز شخص متأهل برتر از هفتاد رکعت نمازی است که شخص مجرد می‌خواند. »

۲۸۰ از خدا پروا داشته باشد.

۲۸۱ مشورت با پدر و مادر